

༄༅། བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཆོག་མ་ལུ་གནས།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2KG235409	ImageGroup:	I2KG235469
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱང་བ་དང་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐེག་གསུམ་མངོས་རྒྱུ། grub mtha'i rnam bzhag rin po che'i phreng ba dang sa lam gyi rnam bzhag theg gsum mdzes rgyan/
Author:	དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ dkon mchog 'jigs med dbang po
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada.
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[rnga ba/]
Publisher:	[rnga ba khul dpar khang /]
Date:	[n.d.]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) Montague PE C0A 1R0, Canada.

གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རིན་ཆེན་ཕྱེད་པ།

ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐེག་གསུམ་མཛེས་རྒྱན།

དཀོན་མཆོག་འཇིག་ས་མེད་དབང་པོས་གསུངས།

། ལྷ་མིའི་སྟོན་པ་ཤར་བའི་ཆུ་ལ་བོད་ལུང་།

དཀར་ཆག

ཁྱེད་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རིན་ཆེན་མེད་པ། (1)

ས་ལམ་གྱི་རྣམ་པཞག་ཐོག་གསུམ་མཛོས་རྒྱན། ..... (57)

༩། ལྷ་པ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
རིན་པོ་མེད་འཕྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞག་སྟེ།

༦༩ །མད་བྱང་ཚེགས་གཉིས་གངས་ཀྱི་རི་མོ་སྒྲིང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟེན་ལྟེན་
 བཞུས་པའི་རྒྱན། །རྒྱན་གྱི་ཚེས་སྒྲིལ་འཛིན་མཁུ་མོངས་འཁྱིལ་
 གྱུ་བ་མཐའ་ནམ་བཞིའི་རྒྱ་སྒྲིང་འབྱེད། །འཁྱིན་ལས་རྒྱ་བས་སྒྲིང་
 གནམ་དུ་རྒྱྱང་བས་ལུ་སྒྲིགས་བྱིས་པ་སྒྲག་བྱེད་པ། །རྒྱལ་སྒྲས་
 གདེངས་ཅན་བྱེ་བཞི་འཇུག་རྒྱ་གས་བྱུང་དཔང་མ་རྒྱུས་མཚེམ་
 རྒྱལ། །རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་མི་ཡམ་མགོན་པོ་དང་། །རྒྱལ་པའི་
 མཁྱིན་རབ་གཅིག་བསྐྱུས་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་བས་ལྱང་
 བསྐྱུན་སྒྱུ་སྒྲུབ་ཚེགས་མེད་ཞབས། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྐུས་
 བཅས་ལ་འདུད། །ཁྱང་ཞིག་རྒྱུ་གས་ན་སྒྱིད་དང་ནང་གི་བསྐྱུན་པའི་
 རྒྱད་པར་ཀུན་མཐོང་ཞིང་། །རབ་འབྱུམས་མཁས་པའི་མདུན་ས་
 དག་དུ་སྒྲུབ་པམཚོག་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན། །རྒྱ་མཚར་གྲགས་པའི་
 བདན་དགར་པོ་གཞུར་གནས་སྒྱེ་པོས་བསྐྱེད་བྱེད་པ། །རང་གཞན་
 གྱུ་བ་མཐའི་དེ་ཉིད་འབྱེད་ལ་མཁས་པ་སྒྲ་ཞིག་བཙོན་པ་འདོད། །
 དེ་སྒྱིར་དམ་པའི་ཞེགས་བཤད་ཀུན་བསྐྱུས་ནས། །རང་དང་སྐལ་བ་
 མཉམ་ནམས་རྒྱུ་བཟུང་བྱིས། །གྱུ་བ་མཐའི་ནམ་བཞག་མདོར་
 བསྐྱུས་བཙོན་པར་བྱ། །སྒྲིགས་ལ་དོན་གཉེར་ལྡན་ནམས་སྐུས་པས་
 ཉོན། །དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་རྒྱེད་པ་དང་། བཀྱར་སྒྱིད་དང་།
 ཚེགས་སྒྱུ་བཅད་པ་ལ་མི་བལྟ་ཞིང་སྒྲིང་ནས་སྒྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
 གང་བླ་གྱིས། བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་ནམ་པར་དག་པ་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། ཟབ་མོའི་ལྷ་བ་དང་བྲལ་ན

བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྒྱུད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རིམ་མ་
 མོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ལྷན་པས་ལ་གྱི་ཅ་བ་བྱུང་ནས་འབྱིན་པར་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱུ་ལྷན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།
 གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྟན་ན། རེས་འབྱུང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་ལ་མོམས་བྱས་ཀྱང་། བྱིད་པའི་ཅ་བ་གཅོད་པར་མི་
 རུས་པས། རྟེན་ཉེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །
 ཅེས་སོ། རེས་ན་ལྟ་བུའི་མོམས་སྤྱང་བ་དང་། བདག་མེད་སྤྱི་
 རགས་ཀྱི་རིམ་པ་རེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གྱི་ཤུབ་མཐའི་རྣམ་
 བཞག་མདོར་བསྟུན་ཏེ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་
 དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པའོ། རྟེན་པོ་ནི། ཤུབ་མཐའ་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ལྷང་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་དུ། ལྟར་གསེགས་པ་ལས།
 ང་མི་ཚོས་ཚུལ་རྣམས་གཉིས་ཏེ། བསྟན་པ་དང་ནི་ཤུབ་མཐའ་
 འོ། ཁྱིས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་བཤད། རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་ཤུབ་
 མཐའ་འོ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་རོ། རྟེན་པོ་གང་ཟག་ལ་དབྱེ་
 བ། ཤུབ་མཐའ་སྟོ་མ་བསྟར་བ་དང་། ཤུབ་མཐའ་སྟོ་བསྟར་
 པའོ། རྟེན་པོ་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྦྱངས་པར་མ་བརྟགས་
 མདུག་པའི་སྟོ་ལྟན་སྟེས་ཀྱིས་ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་ཅུ་མདོ་ན་དུ་གཉེར་
 བར་བྱེད་པའོ། གཉིས་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་ཏེ་གཞི་
 ལས་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་རང་གི་སྟོ་རོར་ཤུབ་པའི་ཚུལ་ལྷང་

༡༩། ཁྱད་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྐྱབས་པར་བྱེད་པ་ཤི། རྒྱལ་མཐའ་ལྗོངས་
 བཤད་བྱུང་། འབྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་ལས། རྒྱལ་པའི་མཐའ་
 ཤི། རིགས་པ་དང་ལྷན་གྱིས་རབ་རྒྱལ་ལྷན་པར་རང་གི་འདོད་པ་རྒྱལ་
 པ་ནི། དེ་ལས་ཕར་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པས་ན་མཐའ་ལོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ལྷན་རིགས་གང་ཅུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་བཅད་
 ཅིང་རྒྱལ་པའི་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་གི་སྒྲོལ་རྒྱལ་དེ་ལས་
 གཞན་རྒྱལ་དང་མེད་པས་ན། རྒྱལ་པའི་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཡན་བྱེད་གཉིས། ཕྱི་རྒྱལ་པ་དང་། ལྷན་པའོ། །
 ཕྱི་པ་དང་ལྷན་པ་ཅམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཐག་དེ་ལྷན་པ་
 དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱོམ་གཏོད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱི་
 ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཐག་དེ་ཕྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ལྷན་པར་ཡང་ཡོད་
 དེ། སྤྱོན་པ་བཅུན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་སྤྱོན་པ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ལས་ཁོ་སྤྱོན་པ་སྤྱོན་ཀྱང་བྱེད་ཅིང་ཡོན་
 ཏན་རྒྱགས་པ་དང་། བཅུན་པ་ལེམས་ཅན་ལ་འཛེབ་མེད་པ་
 དང་། ལྟ་བུ་རྒྱག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྤྱོད་པར་
 འདོད་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་། གཞན་ཉིད་ལས་ཁོ་དེ་
 ལས་བརྒྱུག་ཉིད་སྤྱོན་པ་སྤྱོན་དང་བཅས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ལ་རྒྱགས་པ་
 དང་། བཅུན་པ་ལེམས་ཅན་ལ་གཞོན་ཅིང་འཛེབ་དང་། ལྟ་

བ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་གྱུ་བ་པར་ཁས་ལེན་པའི
 ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
 ལ། ཕྱི་རྒྱལ་པའི་གྱུ་བ་མཐའི་རྣམ་པའི་གསལ་མདོར་བསྟུན་ཏེ་བཤད་
 པ། རང་སྤྱིའི་གྱུ་བ་མཐའི་རྣམ་པའི་གསལ་ཅུང་ཟད་བྱེ་སྤྱོད་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གྱུ་བ་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྱུབས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་
 པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ། ཕྱི་རྒྱལ་པའི་གྱུ་བ་མཐའ་
 སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། བསྟུ་
 བ། ཁྱུ་བ་འཇུག་པ། དབང་ཕྱུག་པ། རྒྱལ་བ་པ། མེར་
 སྒྲིབ། སྒྲུབ་སུ་བ་དང་ལུ་ལ་རྟོག་གེ་སྤེ་ལུར་གྲགས་ཤིང་། ཅ་
 པའི་སྤེ་བྱུག་ཏུ་ཡང་བཤད་དེ། བྱེ་བྲག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་
 དང་། གྲངས་ཅན་པ་དང་། དམྱུད་པ་བ་དང་། གཅེར་བུ་
 པ་དང་། རྒྱང་འཕེན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ལུ་ནི་
 རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
 བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་དྲུང་སྤྱང་ག་ཟེགས་
 ཟན་དང་། བྲམ་ཟེ་རྒྱང་མིག་གི་རྩིས་སུ་འབྱངས་པ་ལྟེ། འདི་
 གཉིས་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་
 ཡོད་ཀྱང་། གྱུ་བ་པའི་མཐའི་སྤྱི་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །དེ་
 ཡང་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམས་དཔྱར་འདྲུས་པར་
 འདོད་ལ། ཁྱུ་བ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱང་གནས་

དབང་པོ་ལྟོན། རག་དང་། ལག་པ་དང་། རྒྱུ་པ་དང་།
 རྒྱུ་དང་། འདོམས་ནམས་སོ། །འབྱུང་བ་ལྟོན། སུམ་མེ་
 རྒྱུ་ནམ་མཁའ་ནམས་སོ། །དེ་དག་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་པ་
 དང་། ལྷག་མ་ཉེར་བཞི་འདུས་བསགས་ཡིན་པས་བཅས་པར་འདོད་
 ལ། གཙུག་པོ་དང་། སྐྱེས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་།
 གཞན་ནམས་ཀྱི་རྫོང་བདེན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཡིན་
 ལ་འབྲས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། འབྲས་ཀྱི་
 ཡིན་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཐུན་རབ་བཞི་
 ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཙུག་པོ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྫོ་
 དང་། རྒྱུ་ལ་དང་། དེ་ཅམ་ལྟ་སྤྱོད་དང་། གསུམ་པ་
 ནི། ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་དང་། བཞི་པ་ནི། སྐྱེས་ཀྱི་ལོ། དེ་
 ཡང་དབང་རྒྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད་ལས། ཅུ་བའི་རང་བཞིན་ནམ་པར་
 འཇུར་མིན་ལ། ཁྱེད་པོ་སྤྱི་གས་བཅུ་དྲུག་རང་བཞིན་ནམ་པར་
 ཞིང་། བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་ནམ་པར་འཇུར་བ་ཆེ། སྐྱེས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་མ་ཡིན་ནམ་པར་འཇུར་མིན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
 ཡང་ཅུ་བའི་རང་བཞིན་དང་། སྤྱི་དང་། གཙུག་པོ་ནམས་དོན་
 གཅིག་ཡིན་ཞིང་ཁྱེད་ཚོས་དྲུག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་ཀྱི་ཞིག་ལ་འདོད་
 དོ། སྐྱེས་ཀྱི་དང་། བདག་དང་། ཤེས་པ་དང་། དེག་པ་
 རྒྱལ་ས་དོན་གཅིག་ཡིང་གི་ནམ་མཁའ་སོ། །ལྷག་མ་ཉེར་གསུམ་གྱི་
 སྐྱེ་ཆུ་ལ་ནི། གང་གི་ཆེ་སྐྱེས་ཀྱི་དེས་ལུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འདོད་

༣༩ ། བསྐྱེད་པ་ན། ཅུ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱུལ་པའི་རྣམ་
 འབྱུང་རྣམས་སྤྱུལ་པར་བྱེད་དོ། ། རྟེན་པ་གཙོ་བོ་ལས་ཆེན་པོ་འབྱུང་
 ལ། གློད་པ་ཆེན་པོ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ཕྱི་
 རྣམ་ལུ་དང་། བྱང་རྣམ་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་པའི་མེ་
 མོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། དེ་ལས་ར་རྒྱལ་སྐྱེ་
 ཞིང་། ར་རྒྱལ་ལ་དབྱེན། རྣམ་པར་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་
 དང་། སྒྱིང་སྒྱིམས་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་དང་། སུན་པ་ཅན་གྱི་ར་
 རྒྱལ་ཏེ་གསུམ་མོ། ། རང་པོ་ལས་དེ་ཅུ་ལྟ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་
 འབྱུང་བ་ལྟ་སྐྱེ་ལོ། ། གཉིས་པ་ལས་དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་སྐྱེ་ལོ། །
 གསུམ་པ་ནི། ར་རྒྱལ་གཞན་གཉིས་ཀ་འབྱུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་
 ཟེར་རོ། ། རྟེན་པ་མོང་བ་རྒྱང་ཅན་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དང་།
 ཞལ་མེག་ཅན་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་པུ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྱུལ་ཏེ། རྣམ་
 འབྱུང་རྣམས་ཅུ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱུལ་པའི་རྒྱལ་མ་ཤེས་པའི་
 དབང་གིས་འཁོར་པར་འཁོར་པར་འདོད་དོ། ། རྣམ་ཞིག་སྤྱུལ་ས་ནི་
 བར་བཏུན་པའི་མན་ངག་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འབྱུང་འདི་དག་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱུལ་པ་ཅུ་བུ་བྱེད་དོ་ཞེས་ངེས་ཤེས་ལྷག་པར་སྐྱེས་པ་
 བ། རིམ་གྱིས་ལུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྱལ་པར་ལྷུང་པ་དེའི་ཆེ་
 བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟོ་མིག་གི་མདོན་ཤེས་བསྐྱེད་དེ།
 མདོན་ཤེས་གྱིས་གཙོ་བོ་ལྟ་བུས་པ་ན་གཙོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་བྱང་མེད་
 ལྟར་ངོ་ཆ་བསྐྱེད་ས་ཏེ་རྣམ་འབྱུང་རྣམས་ནི་བར་བཏུས་ཏེ། རང་

བཞིན་ཡན་གར་བར་གནས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་འབྱུང་པའི་སྒྲོང་ར་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོག་ཏེ་སྐྱེས་བུས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྟོན་
 བ་མེད་ཅིང་བྱེད་བ་མེད་པར་གནས་པ་དེའི་ཆེ་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །དཔྱད་པ་བ་ནི། རྒྱལ་དཔལ་ག་པའི་
 རྩེས་སྤྱའབྱངས་པ་ཏྟེ། རིག་བྱེད་ལག་རྒྱང་བ་ནི་རང་བྱུང་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་མཆོད་ལྷན་ལ་
 སྟགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་ལ་དེ་
 བྱིང་ན་སོང་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐར་བ་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་
 ལུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་བ་ནི་མེད་དེ། དྲིམ་སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་བྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་མེད་
 དེ། ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བདེན་པའི་རག་
 གུང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་། ཞུཅེར་བུ་བ་ནི། རྒྱལ་དམ་པའི་རྩེས་སྤྱ་
 འབྱངས་པ་ཏྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དོན་དུ་ཁྱར་འདུས་པར་འདོད་
 དེ། སྟོག་དང་། ཟག་བ་དང་། སྟོམ་བ་དང་། དེས་པར་
 ག་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་། ལས་དང་། སྟིག་བ་དང་།
 བསོད་ནམས་དང་། ཐར་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སྟོག་ནི་བདག་
 ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆོད་རིམ་ལ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་རོ་
 བོ་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །
 ཟག་བ་ནི། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 དབང་གིས་འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། སྟོམ་བ་ནི།

སེམས་སྒྲོ་བྱར་ཏུ་གྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་སྒྲོ་བྱར་གྱལ་བ་ལས་འོད་
 སྒྲོ་བྱར་གྱལ་བ་བཞིན་ནོ། སྒྲེ་བ་འདི་ནས་སྒྲིམ་པ་འཕྲོ་བ་ཡང་མེད་
 དེ། ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པས་ལུས་འཇིག་པ་ན། སྒྲོ་ཡང་
 འཇིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩོམ་འཇིག་པ་ན་རྩོམ་རིམ་འཇིག་པ་
 བཞིན་ནོ། དེས་ན་འདིས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་། ཚད་
 མ་ལ་མཛོན་སྒྲུམ་ཚད་མ་གཅིག་བྱས་ཁྱབ་པར་འདོད་དེ་སྒྲིམ་ཚན་.....
 དང་། རྣམས་དཔག་ཚད་མ་ཁས་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་འཕེན་
 གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་པར་རོལ་
 ཉིད་ལས་བྱུང་བར་འདོད་དེ། ཉི་མར་རྒྱ་པོ་བྱར་ཏུ་བལྟ་བ་
 དང་། །སྒྲན་རྒྱུ་མཆོར་མ་གཟེངས་རང་རྩོམ་དང་། །རྒྱ་བྱའི་
 མདོངས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །ལུས་ཀྱང་མ་བྱས་རོལ་
 ཉིད་ལས་བྱུང་། །ཁྱེས་ཟེར་རོ། །སྒྲུལ་པ། ལྷ་པང་ན་པའི་སྒྲུ་ལ་
 རྟེན་ས་འཆར་བའི། །ཕྱི་རོལ་གྱལ་མཐའི་རང་བཞིན་མ་ལུས་
 པ། །ཁྱེས་ས་པར་ཤེས་ཏེ་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཐར་པའི་སྤྱང་
 ཏུ་འཇུག་པའི་ཐེམ་སྐས་སོ། །ཁྱེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་གྱི་ཆོག་ས་སྒྲ་
 བཅད་པའོ། །

གཉིས་པར་ད་མེད་ཀྱལ་མཐའི་ནམ་བཞག་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་ཕྱེ་བཤད་
 བ་ལ་གཉིས། སྒྱིར་བཏུན་པ་དང་། ཕྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོན་པ་མཉམ་མེད་སྒྲུའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་དང་པོར་བྱང་རྒྱལ་མཚན་ཏུ་རྟེན་ས་བསྐྱེད། བར་ཏུ་བསྐྱལ་བ་

- 11 -

རང་རྒྱུད་པ་མཉན་ཆད་ཀྱི་རང་ལྗེ་འདི་དག་གིས་འཕྱར་བས་གཞུལ་ན་.....
 ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀར་ལྷུང་ཡང་། རང་རང་གི་ལྷགས་ལ་
 དབྱུང་པར་འདོད་དེ། ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་ཐུལ་པའི་
 དབྱུང་ཁས་ལེན་པར་རྫོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ལྷུང་ཐུབ་མཐའ་སྐྱབ་
 བཞི་ལ་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤྱང་རྩལ་མི་འདུག་པེ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྱག་
 སྐྱབ་ན་མས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་རྒྱུ་འགག་པས་ཉག་པའི་མཐའ་སྤྱང་.....
 ལ། རྒྱུའི་མཉུག་ཐོགས་སུ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་ཆད་པའི་མཐའ་
 སྤྱང་རོ་ཞེས་བེར་རོ། ལམ་དོ་ལྷེ་པ་དག་འདུས་བྱས་ན་མས་རྒྱུན་མ་
 ཆད་པར་འདུག་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤྱང་ཞིང་། སྤྱད་ཅིག་གིས་
 འདིག་པས་ཉག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞེས་འདོད་དོ། ལེམས་ཅམ་
 པ་ན་མས་ཀུན་བརྟགས་བདེན་པར་མ་བྱུང་བས་ཉག་པའི་མཐའ་སྤྱང་.....
 ལ། གཞན་དབང་བདེན་པར་བྱུང་བས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤྱང་རོ་
 ཞེས་སྐྱེ་ལོ། རྟུམ་པ་ན་མས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཏུ་ཡོད་པས་
 ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། དོན་དམ་ཏུ་མེད་པས་ཉག་པའི་
 མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞེས་བཞེད་དོ། རྒྱུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མ་ན་མས་
 ཀྱིས་འོག་མ་འོག་མའི་རྒྱུབ་མཐའ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ན་མས་འགོག་.....
 པར་བྱེད་ཀྱང་། འོག་མ་འོག་མའི་ལྷ་བ་གོ་བ་དེ། གོང་མ་གོང་
 མའི་ལྷ་བ་གོ་བའི་ཐབས་དམ་པར་སྤྱང་བས། རྒྱུབ་མཐའ་གོང་མ་.....
 ལ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ནས་འོག་མ་ལ་སྤང་བར་མི་བྱེད་ལོ། རྟེན་ལྷ་བ་
 བཀར་བརྟག་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གང་བླག་དེ། བྱང་

७७। ཁ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཡུབ་མཐའ་སྒྲ་པའི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་
 འཛིན། ཡུག་རྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ། འདུག་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མི་རྒྱལ་
 ལ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བསྐལ་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་
 མེད་ལ། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་རྣམས་སྟེ། ཁ་ཉེ་གནས་མ་ཡུ་
 བས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་སྒྲངས་པས་ནང་པའི་ཡུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་མ་
 ཡིན་པར་འཇུག་རོ་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། དེས་ཁས་སྒྲངས་པའི་
 བདག་ནི་རང་རྒྱ་ཡུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡིན་ལ། ཡུག་རྒྱ་
 བཞིའི་ནང་གི་བདག་མེད་ནི། རྒྱལ་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་
 རྟོང་པའི་བདག་མེད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་མང་བཀུར་ལྷེ་ལྷས་ཀྱང་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཉེས་པ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་ལ། བྱེ་
 བྲག་སྒྲུབ། མདོ་ལྷེ་ལ། སེམས་ཅམ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་
 ཡུབ་མཐའ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དཔྱེ་
 ལ། རྒྱ་བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་
 རག་མི་འདོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་བདེན་ཡུབ་རྒྱ་འདོད་པའི་ཐོག་དམན་གྱི་
 ཡུབ་མཐའ་སྒྲ་བའི་གང་ཟག་དེ། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དཔྱེན། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ། ཉི་འོད་
 ལ། ལུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་དང་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་
 ནི། སྒྲིབ་དཔོན་དཀྱིག་བཤེས་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་
 ཞེས་པ་རྒྱུད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚ་ཆེན་མོའི་
 རྩེས་ཀྱི་འགྲངས་ནས་ཡུབ་མཐའ་སྒྲ་བས་སམ། དུས་གསུམ་རྩེས་ཀྱི་

ཕྱི་ཐག་ཏུ་སྐྱབས་ཕྱི་ཐག་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
 འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་འདོད་ཚུལ་ལས་གྱི་འདོད་ཚུལ། འབྲས་
 ཕྱིའི་འདོད་ཚུལ་ལ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུགས་གྱི་འདོད་
 ཚུལ། ལུགས་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། དང་པོ་ནི། ལུགས་
 འདིས་ཤེས་བྱ་བམས་ཅད་གཞི་ལྟར་འདུས་པར་འདོད་དེ། རྒྱང་པ་
 གཞུགས་ཀྱི་གཞི། གཙུག་པོ་མེས་ཀྱི་གཞི། འཁོར་མེས་ཀྱི་
 གཞི། ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། འདུས་མ་བྱས་
 ཀྱི་གཞི་རྣམས་ལོ། །གཞི་ལྷ་པོ་དེ་དག་གྱུར་དངོས་པོར་འདོད་
 དེ། རྟོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད། ཡོད་པ།
 ཤེས་བྱ། དངོས་པོ་རྣམས་རྟོན་གཅིག །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 ཚོས་རྣམས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་། གཞུགས་ཤེས་ལྷན་མིན་འདུ་
 བྱེད་གསུམ་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་དོ། །དངོས་པོ་ལ་ཇས་
 གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱབ་གྱུར་ཇས་ཡོད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟོན་དམ་བདེན་པ་
 དང་ཇས་ཡོད་རྟོན་གཅིག །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་།
 བཏགས་ཡོད་རྟོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེན།
 བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་
 དབྱེ་བ་དང་། འཕྲས་རྟོན་གཞན་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 བཙུག་པོ་འཕམ་གྲོལ། ས་ཤས་ལོ་ལོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་གྲོ་
 འདོར་ཅུང་པའི་ཚོས་སུ་དམིགས་པ་དེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་
 མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཇ་ཁུམ་དང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་

༦༩ ཉི། རྩུམ་མོ་བས་བཅོམ་པ་ན་རྩུམ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་
 འདྲར་བའི་༥ དང་། སྒྲེང་བའི་རྩུམ་མོ་སྐྱོད་པས་ལ་བ་ན་སྒྲེང་
 བར་འཛིན་པའི་སྒོ་འདྲར་བའི་ཕྱིར་༥ བཅོམ་པའམ་སྒོ་སྐྱོད་པས་སྐྱོད་
 སྐྱོད་པས་ལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདྲར་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་སུ་
 དམིགས་པ་དེ། རྟོན་དམ་བཤེན་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་
 བློ། རྩུམ་སྐྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། རྩུམ་སྐྱོད་ཅིག་ཆ་མེད་
 དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཛེད་
 ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒོ་ཡིས་གཞན། ཁས་ལ་ན་དེ་སྒོ་མི་
 འདུག་པ། རྩུམ་ཆུ་བཞིན་ཏུ་ཀྱན་རྩོམ་ཏུ། ཡོད་དེ་རྟོན་དམ་
 ཡོད་གཞན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀྱན་རྩོམ་
 བཤེན་པ་ནམས་རྟོན་དམ་ཏུ་མ་སྐྱབ་ཀྱང་བཤེན་སྐྱབ་ཏུ་འདྲོད་དེ།
 ལྷགས་འདིས་དངོས་པོ་ལ་བཤེན་སྐྱབ་ཀྱིས་བྱིབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་མཆོངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་
 བས་བྱས་པ་རྩུམ་སྐྱོད་པའི་ཆོས་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
 མཆན་གཞི་ནི། སྒྲེང་སྐྱོད་ལྟ་བུའོ། དམིགས་པ་དང་མཆོངས་ལྡན་
 གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་བྱས་པ་རྩུམ་སྐྱོད་པའི་ཆོས་དེ། ཟག་མེད་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། ལམ་བཤེན་དང་། འདུས་མ་
 བྱས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཛེད་ལས། ལམ་མ་གཉོགས་པའི་འདུས་
 བྱས་རྣམས། ཟག་བཅས། ཞེས་དང་། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་
 འདོན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་སྒྲེ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ལ་སྤང་བྱས་ཁྱབ་ཏུ། ཚོགས་
 སྤྱོད་གཉིས་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ན་
 དང་། སྦྱོམ་ལམ་དང་མི་སྦྱོམ་ལམ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཟག་བཅས་
 དང་། ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །འཕགས་ལམ་
 ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཁྱབ་ཏུང་། འཕགས་རྒྱུད་གྱི་ལམ་ལ་
 ཟག་མེད་ཡིན་པའི་མ་ཁྱབ་ཏུ། སྦྱོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ནི་རགས་
 རྣམ་ཅན་རྩ་ཏུ་ཡུར་པའི་ལམ་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ། འཕྲོས་དོན་གཞན་བརྟན་པ་ནི། རྩས་གསུམ་རྣམས་སྤྱོད་
 དོ། རྩམ་པའི་འདས་པའི་རྩས་སྤྱོད་ཡང་ཡོད། རྩམ་པ་བྱམ་པའི་
 མ་འོངས་པའི་རྩས་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དགག་སྤྱོད་
 གཉིས་ཁས་ལེན་ཏུང་། མེད་དགག་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དགག་
 པ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཆེ་
 བྱེ་བྱག་སྒྲུབ་རྣམས་མདོ་སྤེལ་དང་མཐུན་པར་ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་……
 པའི་རྟེན་རྩ་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེ་མ་གཏོགས་པའི་
 བྱེ་བྱག་སྒྲུབ་རྣམས་ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་པའི་རྟེན་རྩ་ཚོལ་པ་……
 དང་། རྩ་ཡོན་གྱི་དབང་རྒྱ་དང་འདྲ་པའི་རྒྱུད་མི་ཟབ་ཞེས་པ་ལྟར་
 མིན་འདུ་བྱེད་རྩ་ཏུ་ཡུར་བ་ཞིག་ཁས་ལེན་ལ། ཐལ་འཁྱུར་པ་
 དང་། འདི་གཉིས་ཀའི་ཕྱགས་ལ་ཕྱགས་དག་གི་ལས་གཞུགས་ཅན་རྩ་
 འདོད་དོ། །འདུས་བྱས་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཏུང་། སྤང་ཅིག་རེ་རེ་
 རས་འཇིག་པས་མ་ཁྱབ་ཏུ། སྤྱོད་ཟིན་པའི་འོག་རྩ་གནས་པའི་བྱ་བ་

༡༡ ། དེའི་ལོག་ཏུ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་འབྱུག་པར་འདོད་པའི་
 ཟུང་། གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། གང་ཟག་
 ཤེས་པ། བཟོད་བྱིད་ཀྱི་སྒྲ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གང་གས་
 གཞི་ཟུང་པོ་ལཱ་འི་ཚོགས་ཅན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི། མང་པོས་
 བཀྲུར་བ་ཁ་ཅིག་གིས། ཟུང་པོ་ལཱ་ཆར་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་
 དང་། ཟུང་བ་པོས། སེམས་གཅིག་བྱ་གང་ཟག་གི་མཚན་
 གཞིར་འདོད་དོ། ། གཉིས་པ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་
 པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་།
 རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། དབང་
 པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ། རྣམ་འབྱུར་མངོན་སུམ་
 དང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་ཤེས་པས་མ་ཁུབ་ཉེ། མིག་
 དབང་ག་ཟུགས་ཅན་པ་དེ་བཅས་པོ། ལྟ་བུ། ཚད་མ་གསུམ་གའི་
 གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཟུང་། དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཡུལ་རྣམ་མེད་
 རྗེས་ཆེར་དུ་གཞལ་ཞིང་། རྟོན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་
 ག་ཟུགས་ཅན་པས་ཀྱང་ག་ཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་དོ། ། གཡ་རྒྱ་
 རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་ན་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཚད་པའི་
 ག་ཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་བེར་ཞིང་། སེམས་དང་
 སེམས་ཀྱང་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འདོད་དོ། ། གསུམ་པ་ནི།
 ཟུང་སྒྲ་ཅན་ལ་དབྱེ་ན། ཟུང་པའི་སྒྲ་དང་། མ་ཟུང་པའི་སྒྲ་

གཉིས་ཡོད། རང་པོ་ནི། སྤྱི་ལུ་རྒྱ་ལྷན་པའི་སྤྱི་ལྷན་
 ལུ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ལྷན་ལུ། ཟིན་མ་ཟིན་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 སེམས་ཅན་རུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་གཉིས་ཡོད། སེམས་ཅན་རུ་སྟོན་
 པའི་སྤྱི་དང་། རག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དང་། བརྗོད་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་གསུམ་དོན་གཅིག །སེམས་ཅན་རུ་སྟོན་པའི་སྤྱི་
 དང་། རག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དང་། བརྗོད་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་གསུམ་དོན་གཅིག །འགྲུབ་དང་བཟུན་
 བཅས་གཉིས་ཀྱང་མིང་ཆོག་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྤྱི་སྤྱི་ལྷན་མིན་.....
 འདུ་བྱེད་རུ་ཁས་ལེན་པས། ལྷགས་འདི་ལ་བཅས་པོ་དང་ལྷན་མིན་
 འདུ་བྱེད་མི་འགལ་ལམ་སྤྱི་ལྷན་པའི་གསུམ་
 བཤད་ལ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ། ལམ་གྱི་སྤྱང་བྱ། ལམ་གྱི་
 རང་བཞིན་བཤད་པོ། རང་པོ་ནི། བདེན་བཞིན་ཁྱེད་ཆོས་
 མི་རྟག་མོགས་བརྒྱ་རྒྱག་ཡིན་ལ། བདག་མེད་སྤྱི་ལྷན་དང་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་སྤྱི་ལྷན་དོན་གཅིག་རུ་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་རང་སྤྱི་
 ལྷན་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་ལྷན་པས་.....
 ལེན་ནོ། ལྷེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་མང་བཀྱར་ལྷེ་ལྷས་རང་སྤྱི་
 ལྷན་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་ལྷན་པའི་མི་.....
 འདོད་དེ། དེས་རང་སྤྱི་ལྷན་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་
 ལེན་པའི་སྤྱི་ར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་གསུམ་ཁས་ལེ་
 ལེན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་ལྷན་པའི་ཁས་ལེན་པའི་

༡༩ གྲིང་། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བྱ་ལ། ཉམ་མོངས་ཅན་དང་།
 ཉམ་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོས་ནི་
 གཙུག་པོར་ཐར་པ་འཛོལ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་སྟེ། མཚན་གཞི་
 བློ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དྲང་། དེའི་དབང་གིས་སྒྲུང་
 བའི་དུག་གསུམ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པས་ནི་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཛོལ་བ་ལ་གཙུག་པོར་བར་དུ་གཙོད་པ་སྟེ།
 མཚན་གཞི་བློ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་བླ་མ་ཅིང་སྤྲུལ་པའི་ཤེས་
 པའི་ཉམ་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བ་པ་སོགས་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཤུག་ལྟ་
 བུའོ། སྤྱི་བ་པ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་ཤེས་སྤྱི་བ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་མི་
 ལེན་ནོ། གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། དེ་ཡང་ཐོག་པ་
 གསུམ་གྱི་ལམ་ལ། ཆོག་ས་ལམ། སྦྱར་ལམ། མཐོང་
 ལམ། སྒྲོལ་ལམ། མི་སྦྱོལ་ལམ་སྟེ་ལམ་ལུང་རྣམས་པལྟག་ཁས་
 ལེན་ཡུང་ས་བརྒྱའི་ལེ་ཤེས་མི་འདོད་དོ། ཤེས་བཟོད་སྒྲུང་ཅིག་མ་
 བརྒྱུག་གི་སྒྲུང་ཅིག་མ་དང་པོ་བརྩེ་བློ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་། བརྩེ་
 རྒྱག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་སྒྲོལ་ལམ་ཡིན་ལ། ར་བཟུང་པར་འགྲོ་བ་ལྟར་
 དེས་ཅན་ཁོན་ར་སྟེ་བར་འདོད་དོ། ལམ་བདེན་ལ་ཤེས་པས་མ་
 ཟུང་སྟེ། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲུང་པོ་ལྟ་ལམ་བདེན་དུ་འདོད་པའི་
 སྤྱིར། གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམས་པལྟག་ནི། ཉམ་མོངས་གྱི་
 དུག་ས་ཅན་རྣམས་གྱིས་མི་རྟག་སོགས་བརྒྱུག་ལ་ཆོག་སྒྲུམ་ལ་སོགས་
 པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་མཐར་ཉམ་མོངས་གྱི་སྒྲོལ་ལམ་རྟོ་རྟོ་

བུད་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས། ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ཐོབ་
 པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཏེ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་ཏུ་
 ཟེད་དོ། །པལ་ཅུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ནམས་གྱིས་གང་ཟག་རང་སྤྱ་
 བུ་པའི་རྣམ་པོད་གྱིས་སྤོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱ་
 ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་དང་སྒྲེལ་ཏེ། ཆོགས་ལམ་
 ཆེན་པོ་མན་ཆད་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་སྦྱོར་ལམ་རྟོད་ནས་མི་སྦྱོབ་
 ལམ་གྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་ཏུ་ཟེད་དོ། །དམན་པའི་
 དག་བཅོམ་པ་ཡང་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་ནས་རྒྱུན་ཁྲགས་
 སུའམ་ལྟར་བསྟོད་པས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་ཁས་ལེན་ནོ།
 ཉན་ཐོས་ལ་དག་འདུན་ཉི་ཤུ་དང་། ཁྲགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་བཅི་ཡང་ཅིག་ཆར་བཤམ་མི་ལེན་ལ། ཁྲགས་གནས་བརྒྱད་
 པོ་གང་ཅུང་ལ་འབགས་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །བྱང་ལེམས་
 རྣམས་གྱིས་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་
 གསུམ་གྱི་ཆོགས་རྣམས་པར་ཟེད་ཅིང་། དེ་ནས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་
 མཆན་བཟང་གི་རྒྱ་བརྒྱབས་ཏེ་སྟོད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་ཅུང་
 ཏུ་སྟོད་ལ་ཉམ་པུའི་བུད་པ་ཏུ་ལ། ཁྱང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 ཆོ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་མངོན་ཏུ་
 བུས་ནས། ཐོ་རངས་སྤྱ་རེང་ཤར་བཅོམ་ན་མི་སྦྱོབ་ལམ་མངོན་ཏུ་
 ཟེད་དོ། །དེས་ན་སྟོད་ལ་བུད་པ་ཏུ་ལ་བཞན་ཆད་སོ་སྦྱེའི་གནས་
 སྐབས་དང་། བྱང་ལེམས་གྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་མཉམ་

७७ ।। བཞག་ཁོན་གསུམ་པར་འདོད་ཅིང་། མཛོད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
 དང་པོ་དགུ་ཕྱུང་སེམས་དང་། བྱིས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛོད་པར་
 ཁས་ལེན་ནོ། ། ཆོས་འཁོར་ལ་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཁྱུང་པར་དང་།
 ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་གྱིས་ཁྱུང་པར་འདོད་
 ནོ། ། མཛོད་པ་ཐེ་བརྟན་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་
 ཁས་ལེན་ཅིང་། བཀའ་ལ་སྒྲུ་རི་བཞིན་པོས་ཁྱུང་པོ། ཆོས་ཀྱི་
 ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་ལས། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེ་
 ལེན་ཏེ། མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག་གང་
 རྣམས་ལུང་པས་གསུངས་དེ་དག་ ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ལུང་སེམས་སྟིད་པ་ཐ་མ་པས་ལུང་རྒྱུ་མཛོད་ཏུ་བྱེད་པའི་གནས་ནི་
 འདོད་ཁམས་ཁོན་ར་དེས་པས། འོག་མིན་སྟག་པོ་བཀོད་པ་
 དང་། ལོངས་སྟེའི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེ་ལེན་ལ། དེར་མ་ཟད་
 རྣམ་མཁུན་ཡང་མི་འདོད་དོ། ། བྱིས་པ་གསུམ་གྱི་དབང་བཅོམ་ལ་
 རྟག་བཅས་པས་ཁྱུང་ཏེ། རྟག་མེད་ཏུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་
 མར་མེ་ཤིབ་སྟར་རིག་པ་རྒྱུན་འཆད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གསུམ་ཏུ་ལུང་པར་ཡང་ཁས་ལེན་ནོ། ། ཁ་
 ཅིག་ ཁྱོད་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོག་ཏུ་ལུང་འགའ་ཞིག་གི་
 དོར་གཟུགས་སྟེའི་བཀོད་པ་བསྟུས་པ་ཅེས་ཡིན་གྱི། དོན་བྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་མེད་ཅེས་སྟུང་བཞི་ཉ་དང་ལུང་མ་བསྟེས་པའོ། །
 སངས་རྒྱལ་འཕགས་པོས་སྟག་ཀུན་མེ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་། དེའི་

ལྷ་ལ་ལྷ་ལ་བདེན་ཡོད་པ་མི་འགའ་རྟེ། ལྷ་ལ་བདེན་ལ་དམིགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ན་ལྷ་ལ་བདེན་སྤངས་པར་འཇོག་...
 པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲི་ནི་སྤངས་བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པའི་ལུས་
 ཉིན་དང་ཆེ་གཅིག་གིས་བཟུས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་.....
 མིན་ཡང་སངས་རྒྱུས་སྤྲུལ་ས་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་ནི་
 དེའི་ལྷ་ལ་ལྷ་ལ་བདེན་ལ་འདོད་དོ། རེ་བཞིན་ཏུ་
 སྤྱོད་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་
 མཆོག་མིན་ཡང་དགེ་འདུན་ཡིན་ལ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་
 དེའི་ལྷ་ལ་ལྷ་ལ་བདེན་ལ་འདོད་དོ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་
 ལྷ་ལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུས་དང་ཉན་རང་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྤངས་འདས་དང་འགོག་བདེན་དེ་དེ་ཡོན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ།
 བདག་སྤྱོད་ནི་རྣམ་དཔྱད་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ཡིས། བྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་ལ་
 ལྷ་ལ་ལྷ་ལ་མཆོན་སྤངས་པ། ལྷ་ལ་ལྷ་ལ་བཞད་བཞད་ཅི་གསར་
 པའི་དགའ་ཉོན་ལ། སྤྱོད་པ་ལ་གཞོན་ཏུ་འཆོག་སྤངས་ལྷ་ལ་ལྷ་ལ་
 མཆོད། ཅིས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱོད་པའོ།

གཉིས་པ་མདོ་མེ་པའི་བྱ་བ་མཐའི་རྣམ་པ་ལྷ་ལ་བཞད་པ་ལ།
 མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྤྱོད་པ། འདོད་ཚུལ་དང་
 བཞི། དང་པོ་ནི། རང་རིག་དང་ཕྱི་དོན་གཉིས་ཀ་བདེན་
 ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཐོག་དམན་གྱི་སྤྱོད་པ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་དེ་
 མདོ་མེ་པའི་མཆོན་ཉིད། མདོ་མེ་བ་དང་དཔེ་ཉོན་པ་གཉིས་དོན་

[illegible]

མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་དང། རོན་དམ་བདེན་བ་དང།
 རང་མཚན་དང། མི་རྟག་བ་དང། འདུས་བྱས་དང།
 བདེན་གྱུ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་ རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཅམ་ཏུ་གྱུ་བ་
 བའི་ཆོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་
 དང། ཀུན་རྫོབ་བདེན་བ་དང། སྤྱི་མཚན་དང། རྟག་བ་
 དང། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དང། བརྟུན་པར་གྱུ་བ་བ་རྣམས་
 དོན་གཅིག་ ཁབ་དེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཤད་ཡིད་དེ། འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བུ་ཉྩེ།
 སྒྲོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྩེ་བདེན་པའི་སྤྱིར་རོ། ཁབ་དེན་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་
 རྟོག་པ་ཉྩེ། རང་མཚན་མདོན་གྱུ་བ་ཏུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པས་ན་
 ཀུན་རྫོབ་པ་ཞེས་བུ་ཉྩེ། ཁབ་དེ་ཡང་སྒྲུབ་ཤད་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྒྲོ་
 ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་རྩེ་བདེན་པ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཡིན་པས་བྱུང་བ་མེད་དེ། རོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་
 ཉུ་བུ་ཡང། སྒྲོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་རྩེ་བདེན་པའི་སྤྱིར།
 གང་ཟག་གི་བདག་དང། སྒྲུ་རྟག་པ་ཉུ་སྒྲོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་
 རྩེ་བདེན་པ་ཡིན་ཡང། ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡང་མ་གྱུ་བ་པའི་སྤྱིར།
 བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བུ་ཉྩེ། སྒྲོ་རོན་དམ་
 པའི་རྩེ་བདེན་པའི་སྤྱིར། ཁབ་དེ་སྒྲོ་རོན་དམ་པ་ནི། ལྷང་
 ལྷལ་ལམ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་བུ་ཉྩེ། ཁབ་དེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་
 འདི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་ལྟེ་པའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། ལྷང་གི་

༣༩ ཁྲིམ་འབྲུང་གི་ལཱ་དོ་མེ་ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པའག་
 རྩེ་སྒྲུང་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ནི། ཁྲིམ་མི། རོན་དམ་པར་
 རོན་ཐུང་རྒྱས་པའི་ཚེས་དེ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་
 གཞི་ནི། ལུམ་པ་ལྟ་བུ། རོན་དམ་པར་རོན་ཐུང་མི་རྒྱས་པའི་
 ཚེས་དེ། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། འཇུག་
 མ་བུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁལ་ལྟ་བུ། སྤྱི་དང་ཐེ་བཟ། ཁྲའིག་དང་ཐ་
 དད། འགྲལ་པ་དང་འཁྲེལ་པ་ལ་ཁོགས་པ་རྒྱུ་བརྟགས་པའི་ཚེས་
 རྣམས་སྤྱི་མཚན་ཡིན་མིན་གྱིས། དེ་དག་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་མི་
 དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཐུང་དགོས་པོ། ཁྲུམ་པ་ནི། དགག་བྱ་
 དངོས་ལུ་བཅད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དགག་པའི་མཚན་
 ཉིད། དེ་དང་གཞན་ལེལ་རོན་གཅིག་ །དཔེ་ན། མེད་
 དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གཉིས། རང་དངོས་ལུ་རྟོགས་
 པའི་རྒྱུས་རང་གི་དགག་བྱ་དེ་བཅད་ཅེས་ལུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལེན་
 དགག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་ཟེ་རྒྱུ་མི་བརྟུང་པ་ལྟ་
 ལུའོ། རང་དངོས་ལུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུས་རང་གི་དགག་བྱ་ལགག་ལུལ་
 ལུ་ཚེས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་། རྒྱལ་པག་ཅུང་འཁེན་པ་དེ་
 མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ལྷན་སྦྲིན་ཚོན་པོ་
 ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ལྟ་བུའོ། རང་དངོས་ལུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུས་
 རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་ལུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཚེས་དེ་རྒྱལ་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ལུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་ནི། མངོན་སྲུང་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སྤྱོད་གསལ་པར་བྱ་བ་
 མངོན་སྲུང་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག །
 རྗེས་སྤྲད་པལ་པའི་ཚད་མས་དངོས་སྤྱོད་གསལ་པར་བྱ་བ་ཕྱོགས་སྲུང་གྱི་
 མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག །ལྔ་པ་ནི། དངོས་
 པོ་གཞན་ཞིག་རང་གྲུབ་རྒྱུས་གྱི་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཆ་དེ་
 འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྒྲེ་པའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་
 རྒྱུ་མ་ཚང་པའི་དབང་གིས་ལྷལ་རྒྱས་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མ་སྒྲེས་པའི་ཆ་དེ་
 མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། རྒྲེས་ལ་མ་འགག་པར་ལྟར་པའི་མཚན་
 ཉིད། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ད་
 ལྟར་བ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་རྒྱ་འདོད་དོ། །དངོས་པོ་དེའི་
 འདས་པ། དངོས་པོ་དེའི་རྒྱ་ཡོགས་སྤྱུ་བ་ཅིང་། དངོས་པོ་
 དེའི་མ་འོངས་པ། དངོས་པོ་དེའི་རྒྱ་ཡོགས་སྤྱུ་བ་པའི་ཁྱད་པར་
 རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དྲུག་པ་ནི། སོ་སོ་བའི་ཡིན་པའི་
 ཚོས་དེ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ལུས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 སོ་སོ་བའི་ཚོས་དེ་ཐ་དད་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཀ་ལུས་
 གཉིས་ལྟ་བུའོ། །དོ་བོ་ཐ་དད་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་གྱིས་ཁྱབ་
 ཀྱང་། ལྡོག་པ་ཐ་དད་ལ་དོ་བོ་ཐ་དད་གྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུས་པ་
 དང་། མི་རྟག་པ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ལྡོག་པ་ཐ་
 དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཕྱོགས་གྱི་ཆ་མེད་
 དང་། ཤེས་པ་སྤྲད་ཅིག་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་སོགས་ཕྱེ་བྲག་སྒྲེ་བ་

७७। ॥ १८॥ ॥ १९॥ ॥ २०॥ ॥ २१॥ ॥ २२॥ ॥ २३॥ ॥ २४॥ ॥ २५॥ ॥ २६॥ ॥ २७॥ ॥ २८॥ ॥ २९॥ ॥ ३०॥ ॥ ३१॥ ॥ ३२॥ ॥ ३३॥ ॥ ३४॥ ॥ ३५॥ ॥ ३६॥ ॥ ३७॥ ॥ ३८॥ ॥ ३९॥ ॥ ४०॥ ॥ ४१॥ ॥ ४२॥ ॥ ४३॥ ॥ ४४॥ ॥ ४५॥ ॥ ४६॥ ॥ ४७॥ ॥ ४८॥ ॥ ४९॥ ॥ ५०॥ ॥ ५१॥ ॥ ५२॥ ॥ ५३॥ ॥ ५४॥ ॥ ५५॥ ॥ ५६॥ ॥ ५७॥ ॥ ५८॥ ॥ ५९॥ ॥ ६०॥ ॥ ६१॥ ॥ ६२॥ ॥ ६३॥ ॥ ६४॥ ॥ ६५॥ ॥ ६६॥ ॥ ६७॥ ॥ ६८॥ ॥ ६९॥ ॥ ७०॥ ॥ ७१॥ ॥ ७२॥ ॥ ७३॥ ॥ ७४॥ ॥ ७५॥ ॥ ७६॥ ॥ ७७॥ ॥ ७८॥ ॥ ७९॥ ॥ ८०॥ ॥ ८१॥ ॥ ८२॥ ॥ ८३॥ ॥ ८४॥ ॥ ८५॥ ॥ ८६॥ ॥ ८७॥ ॥ ८८॥ ॥ ८९॥ ॥ ९०॥ ॥ ९१॥ ॥ ९२॥ ॥ ९३॥ ॥ ९४॥ ॥ ९५॥ ॥ ९६॥ ॥ ९७॥ ॥ ९८॥ ॥ ९९॥ ॥ १००॥ ॥

དག་ལས་མ་དོན་སྒྲུལ་དང་། རྒྱུ་ལས་དེས་པའི་སྒྲོག་ཉིས་ལ་རྟོག་
 བུལ་མ་འབྲུལ་བས་བྱུང་བ་ཅིང་། རྩིས་དཔག་ ཡིད་དཔྱད་།
 ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཤེས་པས་ལུས་འཇལ་བའི་
 ཚེ་རྒྱལ་བཅས་སྒྲོག་པ་ཤིང་། སེམས་སེམས་ལྷུང་ཆས་གཅིག་ཏུ་
 འདོད་དོ། གསུམ་པ་ནི། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་བར་བྱེད་
 པའི་མཉམ་བྱེད་དེ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བརྗོད་
 བྱའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དེགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲུབ་མཚན་པ་རྗོད་ཀྱི་སྒྲུབ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ལྟ་བུའོ།
 གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ལྟ་བུའོ། ཡང་དེ་ལ་
 བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཚས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་། ཚས་
 ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི། ལྷའི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་སྒྲུབ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ལས་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས།
 ལས་གྱི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་བཞིན་རྒྱལ་བ་མི་རྟག་སྟགས་བསྐྱེད་
 ཏུ་གསུམ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། བདག་མེད་སྒྲུལ་དང་། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྒྲུལ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྤྱོད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་
 བདད་གང་ཟག་རང་སྒྱུ་བུ་པའི་ཆས་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྒྲུལ་འདོད་དོ། ལས་གྱི་སྤྱང་བུ་ལ། གང་ཟག་གི་
 བདག་འཇོན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་

༣༡ ། མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནང་། ཤེས་སྒྲིབ་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པ་བྱེ་སྒྲུ་
 དང་འདྲའོ། ། བྱིན་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ལ་ལམ་སྤེའི་རྣམ་པའི་གཞུང་
 ཅིང་། ཤེས་བཟོན་སྒྲུང་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་མཐོང་ལམ་རུ་འདོད་
 ལ། མཐོན་སྒྲུམ་ཀྱི་སྒྲུང་ལུལ་ལ་རང་མཚན་ཞིག་དཀོས་པས།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོང་སྤོང་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ལུལ་རུ་མི་འདོད་དེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་
 གིས་དཔེན་པའི་བྱ་བྱེད་དུ་བྱོན་སྒྲུག་ལས་བའི་བྱ་གས་ལ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྤོང་སྤོང་ཐོས་མཐོང་ལམ་འདོད་པའི་ཕྱིར་། གསུམ་པ་འབྲས་
 ནུའི་འདོད་ཚུལ་གྱི། དག་མ་ཅམ་པ་སྤངས་པ་ཏོགས་ལས་ཀྱི་མས་པ་མི་
 སྤོང་པ་དང་། ལངས་ཀྱིས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་ལངས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པས་ལེན་
 པ་མ་གཏོགས། བྱིན་པ་གསུམ་ཀྱི་འབྲས་སུ་མཐོན་རུ་བྱེད་ཚུལ་
 སོགས་བྱེ་སྒྲུ་ནང་མཚུངས་སོ། ། བྱི་མཐོན་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་ཆེན་ཀྱི་ཕྱི་
 རྒྱུད་བཀྱར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བྱི་རབས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུ་ར་ཁས་ལེན་པ་
 ཡོད་པར་བཤད་དོ། ། རྒྱས་པ། རིགས་སྤེའི་གཞུང་ལ་ལེགས་
 པར་སྤྱངས་པའི་འཕུགས། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་དཔེ་ཕྱོད་ཐེ་སྤེ་
 ཡི། རིགས་པའི་གསང་ཆོག་རི་མ་ཞིན་པ་ཐོང་པ་ཡོད། རིགས་
 པ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་དག་འཕྱོད་མཐོང་། ཅིས་བྱ་བ་ལྷི་བར་སྤྲུལ་སྤེ་
 ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལེམས་ཅམ་པའི་སྤུབ་མཐའི་རྣམ་པའི་གཞུང་བཤད་པ་

ལ། མཚན་ཉིད། དཔྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་
 བཞི། དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་གཞན་དབང་
 བདེན་གྱུ་ཏུ་འདོད་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་.....
 སེམས་ཅམ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཀུན་གྱིས་པན། དེ་ལ་དཔྱེ་ན།
 སེམས་ཅམ་རྣམ་བདེན་བདང་། རྣམ་བརྟུན་པ་གཉིས། འདི་གཉིས་
 གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྩོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རྩོན་པོ་རྩོན་པོར་རྩུང་
 བ་དེ་རྣམ་བདེན་བརྟུན་གྱིས་ཚད་གཞིའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་
 བདེན་པས་རྩོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རྩོན་པོ་རྩོན་པོར་རྩུང་བ་ལྟར་གྲུབ་
 པར་ཁས་ལེན། རྣམ་བརྟུན་པས་རྩོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རྩོན་པོ་
 རྩོན་པོར་རྩུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། རྣམ་བདེན་བརྟུན་གཉིས་གས་རྩོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རྩོན་
 པོ་རྩོན་པོར་རྩུང་བདང་། རྩོན་པོར་གས་པར་རྩུང་བདང་།
 རྩོན་པོ་ཕྱི་རྣམ་དོན་ཏུ་རྩུང་པར་འདོད་པར་འདྲ་ཡང་།
 རྣམ་བདེན་པས་རྩོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རྩོན་པོ་ཕྱི་རྣམ་དོན་ཏུ་རྩུང་བ་
 ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཞུགས་ལ། རྩོན་པོ་རྩོན་པོར་རྩུང་བདང་།
 རྩོན་པོར་གས་པར་རྩུང་བ་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་པར་.....
 འདོད། རྣམ་བརྟུན་པས་རྩོན་པོ་ཕྱི་རྣམ་དོན་ཏུ་རྩུང་བ་ཅམ་ཏུ་མ་
 ཟད། རྩོན་པོ་རྩོན་པོར་རྩུང་བདང་། རྩོན་པོར་གས་པར་རྩུང་
 བ་ལ་ཡང་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཞུགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 རྣམ་སེམས་ཅམ་པ་གང་ཞིག དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་པར་རྩུང་བ་རྩུང་

७७ । ॥ ལྟར་ཏུ་སྤྱབ་པར་འདོད་པ་དེ་སེམས་ཅམ་རྣམ་པ་དེན་པ་འི་
 མཚན་ཉིད། སེམས་ཅམ་པ་གང་ཞིག་ དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་
 ལྟར་བ་ལྟར་བ་ལྟར་ཏུ་སྤྱབ་པར་འདོད་པ་དེ་སེམས་ཅམ་རྣམ་པ་རྒྱན་
 པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་པ་དེན་པ་ལ་དབྱེན། གཞུང་འཛིན་གྲངས་
 མཉམ་པ། སྒྲིང་བྱེད་ཆལ་པ། ལྷ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་
 གསུམ་ཡོད། འདི་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ལ་མཁས་པ་རྣམས་པ་ཞེད་པ་
 མི་མ་བྱུན་ཏེ། བྱུང་ཏུ་རྒྱལ་མཚན་པ་བྱེད་པོ་འི་དབུ་མ་འི་སྒྲིང་མ་བྱུན་
 ལས། བྱེད་པོ་ལྷོ་གཤོག་སྒྲིང་གི་ཁྲ་པོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་གྱིས་
 ཁྲ་པོ་འཛིན་པའི་ཆོ། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲིང་སེར་སྟགས་མི་འདྲ་པ་དེ་
 དེའི་རྣམ་པ་གཏང་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་སྒྲིང་སེར་
 སྟགས་མི་འདྲ་པ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་རྣམ་པ་དེན་ཏུ་སྤྱེ་པར་འདོད་པ་པས་ན་
 གཞུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཆོ་ཡུལ་གྱི་
 ངོས་ནས་སྒྲིང་སེར་སྟགས་མི་འདྲ་པ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་གཏང་ཅིང་།
 ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲིང་སེར་སྟགས་མི་འདྲ་པ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་རྣམ་
 མེད་ཏུ་སྤྱེ་པར་འདོད་པ་པས་ན་སྒྲིང་བྱེད་ཆལ་པ་དང་། དེ་ལྟར་
 འཛིན་པའི་ཆོ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲིང་སེར་སྟགས་མི་འདྲ་པ་དེ་དེའི་རྣམ་
 པ་མ་གཏང་ཅིང་ཁྲ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་གཏང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲིང་
 སེར་སྟགས་མི་འདྲ་པ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་ཏུ་སྤྱེས་པར་ཁྲ་ཅན་
 གྱི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་ཏུ་སྤྱེས་པར་འདོད་པ་པས་ན་ ལྷ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་
 ཞེས་པ་དང་། ཏུང་ཆེན་ལེགས་པ་པ་བྱེད་པོ་དང་། པར་ཆེན་

བསོད་ནམས་གསལ་བ་སོགས་གྱིས་ཁྱེད་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱེད་པའི་
 རྩེ་མོར་གཉིས་རྩེས་ཐ་དད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཁྱེད་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱི་རྩེད་
 ན་མིག་ཤེས་རྩེས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་སུན་གཟུང་.....
 འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། རྩོན་པོ་དང་རྩོན་འཛིན་མིག་ཤེས་
 གཉིས་གྱིར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་རྩེས་ཐ་དད་དུ་.....
 ཁས་ལེན་པ་སུན་རྩོད་ལྟེན་ཆལ་བ་དང་། ཁྱེད་པོའི་རྩེད་གི་རྩེ་མོར་
 གཉིས་རྩེས་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཁྱེད་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱི་རྩེད་གི་རྩེ་
 མོར་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་རྩེས་གཅིག་དུ་འདོད་པ་སུན་རྩེ་.....
 ཆོག་ས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བཤད་། ལྷ་པ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས།
 ཁྱེད་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་ཁྱེད་པོ་ལ་བཟུས་པའི་ཆོ། ཁྱེད་པོའི་རྩེད་གི་རྩེ་
 མོར་སོགས་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྩེ་མོར་ཤེས་རིག་ས་མཐུན་ཅིག་.....
 ཆར་དུ་མྱེ་བར་འདོད་པ་སུན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་།
 རྩོན་པོ་དང་རྩོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ས་ལ་ལྟོས་ནས་ཐུག་པ་
 ཡིན་ཀྱང་། ད་མིག་ས་དུ་ས་ལ་ལྟོས་ནས་རྩེས་གཅིག་དུ་ཁས་ལེན་པ་ས་
 ན་རྩོད་ལྟེན་ཆལ་བ་དང་། ཁྱེད་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་རང་ལྷ་ལ་
 བཟུས་པའི་ཆོ། ལྷ་ལ་གྱི་རྩེད་གི་རྩེ་མོར་སོགས་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་.....
 པའི་རྩེ་མོར་ཤེས་རིག་ས་མཐུན་ཅིག་ཆར་དུ་མྱེ་བར་ཁྱེད་འཛིན་མིག་ཤེས་
 གཅིག་ཀྱི་དེ་ཁྱེད་པོའི་རྩེད་གི་རྩེ་མོར་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་
 པར་ཁས་ལེན་པ་སུན་རྩེ་ཆོག་ས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པ་ས་ལྷ་གས་
 དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་བདེ་བ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཀྱེད་འཛིན་

གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་རྒྱ་
 འདུས་པར་འདོད་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་གཞན་དཔང་།
 ཚོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཀྱི་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ན་
 བཏགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་སོ་རང་དོས་ནས་ཀྱི་ལ་པ་
 དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱི་ལ་པར་འདོད་ཀྱང་། བདེན་པར་
 ཀྱི་ལ་པ་ཀྱི་ཀྱང་པར་ཡོད་དེ། ཀྱི་ན་བཏགས་བདེན་མེད་
 དང་། གཞན་དཔང་ཡོངས་ཀྱི་ལ་གཉིས་བདེན་ཀྱི་ལ་རྒྱ་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། དོན་དམ་པར་མ་ཀྱི་ལ་ཀྱང་རྟོག་པའི་དོ་བོར་ཀྱི་ལ་པ་དེ།
 ཀྱི་ན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། རྣམ་གྲངས་པའི་
 ཀྱི་ན་བཏགས་དང་། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀྱི་ན་བཏགས་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ལྟ་བུའོ། ། གཉིས་པ་ནི།
 བདག་གཉིས་ལྟ་བུའོ། ། རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་གྱི་དཔང་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྒྱུར་ཁྱིའི་ཡོངས་ཀྱི་ལ་རྒྱེན་རྒྱ་ལྟར་པ་དེ། གཞན་དཔང་གི་མཚན་
 ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། དག་པའི་གཞན་དཔང་དང་། མདུག་
 པའི་གཞན་དཔང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་རྗེས་སྐྱོབ་
 མེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་ལྟ་བུའོ། ། གཉིས་པ་
 ནི། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུའོ། ། བདག་གཉིས་
 གང་རྒྱུར་གིས་སྒྲོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། ཡོངས་ཀྱི་ལ་མཚན་
 ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་ཀྱི་ལ་དང་།
 འཕྱར་མེད་ཡོངས་ཀྱི་ལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་

༣༩ མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ལོ། གཉིས་པ་ནི། ཚས་ཉིད་ལྟ་
 བུ་ལོ། རྩིན་ཅི་མ་འོག་པའི་ཡངས་ཀྱང་ཡངས་ཀྱང་བྱིན་ཕྱེ་བར་
 བསོད་ཀྱང་། ཡངས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་ན་རྒྱུ་
 བཟད་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་དག་ལས་བྱིན་མིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་དཔྱེན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 དང་། རྟོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས། བསྟན་དཔྱད་ཕྱིད་བྱི་
 རིགས་ཤེས་བྱི་ཚད་མས་རྟེན་པའི་རྟོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་
 མཚན་ཉིད། བརྟན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། བསྟན་
 བདེན་པ་རྣམས་རྟོན་གཅིག་། རྟོན་དམ་དཔྱད་ཕྱིད་བྱི་རིགས་ཤེས་
 བྱི་ཚད་མས་རྟེན་པའི་རྟོན་དེ་རྟོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།
 ལྟར་ཉིད། ཚས་དཔྱིད་མ། ཡངས་ཀྱང་། རྟོན་དམ་བདེན་
 པ། ཡང་དག་མཐའ། དེ་ཅེའི་ཉིད་རྣམས་རྟོན་གཅིག་ཏུ་
 འདོད་དོ། རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བྱིས་
 ཀྱང་པས་བྱུང་བྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་བྱིས་ཀྱང་པས་མ་བྱུང་ཞེ། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 བྱིས་ཀྱང་བྱང་། ཀུན་བཅགས་བྱི་ཚས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 བྱིས་མ་ཀྱང་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་ཡིན་ན་བརྟན་པར་ཀྱང་མི་དགོས་
 ཏེ། གཞན་དབང་དེ་བརྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་བརྟན་པར་མ་ཀྱང་པའི་
 ཕྱིར། ཏུས་གསུམ་དང་། མེད་དགག་གི་འདྲིམ་ཚུལ་མདོ་
 ལམས་རང་ཀྱང་པ་གསུམ་མཐུན་ནོ། གཞུགས་མིགས་རྟོན་ལྟ་བུ་དེ

མི་རྩལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ཏུ་གྱུ་གཞི་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྡེ་དང་དུ་གྱུ་
 མོང་དང་གྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་པག་ཆགས་པའཇག་པའི་
 མཐུས་ནང་ཤེས་པའི་རྣམ་ཀྱི་སྡེ་དང་ནས་སྡེས་པ་ཡིན་པའི་མྱོང་། རྣམ་
 བདེན་པ་ལྟར་ན། གཞུགས་སོགས་དོན་ལྡན་དེ་མི་རྩལ་གྱི་དོན་མ་
 ཡིན་ཀྱང་རགས་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། རྣམ་བརྟན་པས་དེ་ལྟར་
 བྱ་མི་རྩལ་དོན་དུ་གྲུབ་དགོས་པས་རགས་པར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་
 རོ། །གཉིས་པ་ལྷལ་ཅན་གྱི་འདོད་རྩལ་ནི། ལྷང་གི་རྩིས་འབྲང་
 རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་འདོད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དང་། ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་།
 རིགས་པའི་རྩིས་འབྲང་གིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་
 བཅའ་གཞིར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནང་གི་
 བག་ཆགས་ལ་དམིགས་ཤིང་། རྣམ་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ། རོ་བོ་
 མ་བསྐྱེད་པས་ལྷང་མ་བརྟན། སྤྱོད་ས་སེམས་ལྷང་ཀུན་འགྲོ་ལྲོ་ཁོ་ན་
 དང་མཆུང་ས་པར་ལྟན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་བརྟན་
 པས་རབ་ཏུ་སྡེ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་ས་མ་བསྐྱེད་ས་
 གཉིས་ལས་བསྐྱེད་ས་ལྷང་མ་བརྟན་མ་ཡིན། དགེ་ཅ་ཆད་པའི་རྩུད་
 ལ་ཡང་ཡོད་པས་དགེ་བ་མ་ཡིན། ཁམས་གོང་ན་ཡོད་པས་མི་དགེ་
 བའང་མ་ཡིན་ལོ། །ཉོན་ཡིད་ནི། དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་
 དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། རོ་བོ་བསྐྱེད་ས་
 ལྷང་མ་བརྟན་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། འཇུག་ཤེས་དུག་གི་འདོག་རྩལ་སྡེ་

ཏུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བུ་ལ་ཉོན་མྱི་བ་དང་། ཤེས་
 མྱི་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤང་རགས་
 གཉིས་སོན་དང་བཅས་པ་དང་། ཅུ་ཉོན་བྱུག་ ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་
 ཉུ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་ཉུ་བུའོ། །དེ་ཡང་བྱང་ལམ་སྤང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཤེས་མྱི་བ་སྤང་
 བྱའི་གཙུག་པོར་བྱེད་ཅིང་། ཉོན་མྱི་བ་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོར་མི་
 བྱེད། ཐེག་དམན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མྱི་བ་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོར་
 བྱེད་ཀྱང་། ཤེས་མྱི་བ་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོར་མི་བྱེད་དོ། །ཀུམ་པ་
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞག་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དེ་དེ་ལའང་ཆོགས་སྦྱོར་
 གཉིས། མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་མི་སྤྱོད་ལམ་དང་ལྟའི་རྣམ་པ་ཞག་བྱེད་
 ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་དེའི་ལྟེང་དུ་ས་བརྒྱའི་རྣམ་པ་ཞག་ཀྱང་ཁས་ལེན་
 ནོ། །ཀུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཐེག་དམན་
 རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 ཡོངས་སྤང་བ་སྤྱོད་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ཏེ། གོ་མས་པ་མཐར་ཕྱིན་
 པ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་རྗེ་རྗེ་ཉུ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་
 བས་ཉོན་མྱི་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐེག་དམན་
 དཔལ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཉན་རང་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྤོམ་བྱའི་བདག་མེད་དང་། སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཁྱུང་པར་
 ཅུང་ཟང་ཀྱང་མེད་པས་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཞག་འཐད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་ནི་འདོད་པའི་ཉོན་ཅན་དུ་ངེས་

ཅུག །ལས་དགེ་འདུན་ནི་ཤུའི་རྣམ་པའག་བྱར་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་
 ཉེན་རང་གཞིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་
 པ་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཚེགས་ཀྱི་མཐོང་ས་པ་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ས་དང་། རིའི་
 དཔལ་གིས་འབྲས་ལུ་ལུང་འཆོག་དཔལ་ལོད་པར་འདོད་དོ། །
 ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་དཔལ་དཔལ་བཅོམ་པ་ཞི་བཤོད་པ་
 གཅིག་ཏུ་བ་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཏུ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་
 ཡོངས་འབྱུར་པའི་དཔལ་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཏུ་འཇུག་པར་འདོད་
 དོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པའག་པའག་པའི་ཀྱི། རྣམ་མེད་ནས་འཇུག་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་ལུང་པར་འདོད་པའི་
 རྒྱུར། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་དཔལ་དཔལ་བཅོམ་
 པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཏུ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གཅིག་ཏུ་ལུང་པར་པལ་ལེན་པའི་རྒྱུར། ཐེག་ཆེན་རིགས་པའི་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དཔལ་ཏུ་བྱས་པའི་ཡོངས་ལུང་
 བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། ཡོངས་མེད་གསུམ་ཀྱི་ཚེགས་དང་
 འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་ས་ནས་པལ་ལུང་ལམ་ཏུ་རིམ་གྱི་མཐོད་དེ་རྒྱན་
 མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྒྲིབ་གཞིས་བྱང་པར་སྒྲུང་ས་ཏེ།
 འོག་མིན་ཏུ་རང་དོན་སྒྲུང་ས་རྣམས་ཐུན་ཆོག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་།
 གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཐུན་ཆོག་པ་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཞིས་ལ་དོན་ཏུ་
 རྒྱུད་དོ། །ཀྱུན་བཏུས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་འགའ་ཞིག་རྣམས་མིའི་རྟེན་
 ལ་འཆང་བྱ་བའང་ཡོད་པར་མཐོན་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལོ་

རྒྱུ་ལྟར་པར་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་
 བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་ཐོག་ཉིས་རྒྱུ་མདོ་དང་། འཁོར་
 ལོ་ཐ་མ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྟར་དོན་
 ཡང་ཡོད་དེ། དངོས་བསྟན་རྒྱ་རི་བཞིན་ཏུ་ཁས་ལེན་ཏུ་མི་རུང་
 བའི་མདོ་དེ་རྒྱུ་ལྟར་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དངོས་བསྟན་རྒྱ་རི་བཞིན་ཏུ་
 ཁས་ལེན་ཏུ་རུང་བའི་མདོ་དེ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱུ་ལྟར་སྐུ་ལྟུག་བཅས་ལྟུག་མེད་མི་གནས་པའི་རྒྱུ་ལྟར་སྐུ་ལྟུག་
 དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཚས་ལོངས་སྤྱུ་ལ་གསུམ་དང་། ཚས་
 སྐུ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐུ་གཉིས་དང་། རོ་བོ་
 ཉིད་སྐུ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། རྫོ་བུར་བྱིས་ལྱུ་རོ་བོ་ཉིད་
 སྐུ་གཉིས་དང་བཅས་ཁས་ལེན་པས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུབ་མཁའ་སྤྱུ་བ་
 ཞེས་བྱའོ། །སྤྱུ་ལ། རྣམ་འདྲེན་ཐུབ་པའི་གསུང་གི་རྗེས་
 འབྲངས་ཏེ། རྣམ་རིག་ཅན་ཏུ་སྤྱུ་བའི་ཐུབ་པའི་མཁའ། རྣམ་
 མང་མཁའ་པའི་གསུང་བཞིན་བཀོད་པ་འདིར། རྣམ་དཔྱད་ལྟར་
 རྣམས་དགའ་བས་འཇུག་པར་རིགས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་
 ཆོགས་སྐུ་བཅད་པའོ།

བཞི་བརྩོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱུ་བ་དབུ་མ་པའི་ཐུབ་མཁའི་རྣམ་
 བཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྤྱུ་བཤད། དབྱེ་བ།
 སྤྱུ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བདེན་སྐུ་བ་
 གྱི་ཚས་རྒྱུ་ལ་ཅན་ཡང་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་ཐུབ་མཁའ་སྤྱུ་

༢༩ ཁའིགང་ཟག་དེ་དབུ་མ་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་སྒྲུབ་ཤད་
 བྱི། ཅིའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིན། ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་
 གཉིས་དང་བྲམ་པའི་དབུ་མ་ཁས་ལེན་པས་ན་དབུ་མ་པ་དང་།
 ཚས་རྒྱལ་ས་ལ་པདེན་གྱུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་ས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་སྒྲུབ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་
 བ། དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དང་། ཐལ་འཕྱར་པ་གཉིས་ཡོད།
 པའི་བྱེ་བ་སྔ་མའི་དོན་ལ། རང་རྒྱད་པ་དང་། ཐལ་འཕྱར་
 པའི་ལུགས་པ་ཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲུབ་
 པ་ཤད། དབྱེ་བ། སྒྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་དང་པའི། དང་
 པོ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་མ་སྟོན་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་དེ། རང་རྒྱད་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་
 པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིན། ཚུལ་གསུམ་
 རང་ངོས་ནས་སྒྲུབ་པའི་རྣམས་ཡང་དག་ལ་བཞེན་ནས་པདེན་དངོས་
 འཁོག་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 བྱི། དེ་ལ་དབྱེ་བ། ཐལ་འཕྱར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་
 དང་། བཞེད་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་གཉིས། ཕྱི་དོན་
 ཁས་ལེན་ཞིང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲུབ་དཔོན་ཞིབ་འཚོ་ལྟ་བུ།
 རང་རིག་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཕྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་
 པ་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་

༡༩ རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་འདོད་པ་ཤིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་བྱེད་དེ་དཔལ་
 བཟོ་བྱེད་དེ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བཟོ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། རང་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་རང་ཉིད་གཉིས་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་
 རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་དང་པོའི་མཆན་ཉིད། རང་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་
 པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། སུམ་པ་
 བཟོ་བྱེད་སྒྲུབ་ཐུབ་དང་པོའི་མཆན་གཞི་དང་། སུམ་པ་སྒྲུབ་གཉིས་
 པའི་མཆན་གཞི་ཡིན་ནོ། རྟོན་དཔལ་བཟོ་བྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་
 བ། རྟོན་ཉིད་བཅུ་བྱུག་དང་། བཅུ་ན་རྟོན་ཉིད་བཞི་ར་
 ཡོད། ཀུན་རྫོབ་བཟོ་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་བ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་
 དང་། རྟོན་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་ རྒྱལ་
 ཐུབ་དང་། གཉིས་པའི་ རྟོན་གྱི་རྒྱལ་ཐུབ། རྟོན་གས་
 འདིས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཁྱེད་པར་འདོད་
 ནོ། གཉིས་པ་ཡལ་ཅན་ལ། ཡིད་གྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་
 གི་མཆན་གཞི་དང་། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་
 རྒྱལ་ཤེས་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་མཐུན་
 ནོ། ཁྱོད་ལ་ཆད་མ་དང་། ཆད་མིན་གྱི་སྒྲིག་གཉིས། ཆད་མ་ལ་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་། རྟོན་སུ་ད་པ་ག་པའི་ཆད་མ་
 གཉིས། མངོན་སུམ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་གྱི་མངོན་
 སུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྒྱལ་ལ་ཁྱོད་མངོན་སུམ་དང་

པལྱིར་ཡོད་ལ། མངོན་སྲུང་གྱི་མ་གཉིས་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ས་
བྱུང་བར་ཁས་ལེན་ནི། བྱི་རོ་ལ་དོན་དུ་སྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ས་སྟོན་
པོ་དང་སྟོན་འཛིན་མངོན་སྲུང་གཉིས་རྒྱུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་མ་གྱི་རྣམ་པའགག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་མ་གྱི་
དམིགས་པ་ནི། གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་བ་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་སྲུབ་
པའི་རྒྱུ་ཡོད་གྱིས་སྟོང་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་མོད་དང་།

གཞུགས་དང་གཞུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྒྱས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་ཆོས་གྱི་
བདག་མེད་རགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྲུབ་གྱིས་སྟོང་
བ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་སྟོང་མོར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་མ་གྱི་སྤང་བ་
ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཉོན་མྱི་བ་དང་། ཆོས་གྱི་བདག་
འཛིན་ཤེས་སྤྱི་བ་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ཤེས་སྤྱི་བ་ལ་ཡང་གཞུང་འཛིན་
རྒྱུས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་སྤྱི་བ་རགས་པ་དང་། སྤང་
མོགས་གྱི་ཆོས་བདེན་སྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་སྤྱི་བ་སྟོང་མོ་གཉིས་སུ་
འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་མ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ལ་མ་ལྟ་གསུམ་
བརྟུ་ཁས་ལེན་པར་འདྲ་ལ། བྱིད་པར་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་བར་
ཆད་མེད་ལས་དང་། རྣམ་གྲོ་ལ་ལས་ལ་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་
དགོས་པར་ཁས་ལེན་ནི། །གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པའགག་
ལ། རང་རྒྱལ་ནི་ཤེས་སྤྱི་བ་རགས་པ་སྤང་བུའི་གཙོ་པོར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པའགག་མི་བཙུགས་པར་ཉམས་ལ་

༡༩ ། ཞང་ཐག་ལ་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཞིན་ལ། ཉན་ཚོས་རིགས་ངེས་
 རྣམས་ཀྱིས་གང་ཐག་གིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་བྱའི་
 གཙོ་པོར་བྱས་ཏེ། མཐར་ཐྱོམ་ལམ་རྩེ་རྩེ་ལྷ་པའི་རྒྱུད་ངེ་འཛིན་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཉོན་མྱིའམ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་རུས་མཉམ་རུ་དགྲ་
 བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་མངོན་རུ་བྱེད་དོ། ། རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་
 རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་པོར་
 བྱས་ཏེ། མཐར་ཐྱོམ་ལམ་རྩེ་རྩེ་ལྷ་པའི་རྒྱུད་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་
 བས་ཉོན་མྱི་བ་དང་། རྟེན་མྱི་བ་རགས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་
 དང་རུས་མཉམ་རུ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་མངོན་རུ་བྱེད་
 དོ། ། ཞིག་དཔལ་གྱི་ཐུང་འདས་ལ་ལྷག་བཅས་ཐུང་འདས་
 དང་། ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩ་
 མའི་ལས་ཉོན་མྱིས་འཕངས་པའི་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་
 བཅས་པའི་ཐུང་འདས་དང་། གཉིས་པ་ནི། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཐུང་པོ་དང་བལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་འདོད་དོ། ། ཉན་རང་དགྲ་
 བཅོམ་པ་ཡིན་ན་ཞིག་ཆེན་ལམ་རུ་འཇུག་པས་བྱ་བ་ལྟེ། མཐར་ལྷག་
 ཞིག་པ་གཅིག་རུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རེས་ན་ལྷགས་འདི་ལ་
 ཉན་རང་གཉིས་སྟངས་བྱ་དང་། རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་
 གིས་ཚོབ་བྱའི་འབྲས་བྱ་ལའང་མཆོག་དཔལ་ཡོད་དོ། ། ཞིག་ཆེན་
 རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་རུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ།
 ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ངེ་འཛིན་ལ་

བརྟེན་ནས་མཚེག་གི་སྤྱལ་སྤྱལ་སྤྱལ་གདམས་ངག་དངོས་སུ་ཉན་
 ཅིང་། དེའི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོད་པ་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཐོག་ལས་སྤྱེས་པའི་ཆོ་སྦྱར་ལམ་ཏུ་
 འཕྲིན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྲོད་བྱིས་ནས་སྤྲོད་པས་སུ་མཐོང་སྤང་ཀུན་ནས་
 ཉན་མོངས་གཞུངས་རྟོག་མཛོན་གྱིས་པ་ཉམས་སྤྲོད་པར་བྱེད་.....
 ཅིང་། ཅེ་མོ་ཐོབ་པའི་ཆོ་མཐོང་སྤང་ནས་བྱུང་གཞུང་རྟོག་མཛོན་
 གྱིར་པ་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་མཐོང་སྤང་ཆས་འཛིན་རྟོག་
 པ་མཛོན་གྱིར་པ་དང་། ཆོས་མཚེག་ཐོབ་པའི་ཆོ་མཐོང་སྤང་
 བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མཛོན་གྱིར་པ་ཉམས་སྤྲོད་པར་བྱེད་དོ། །
 སྤྲོད་ཅེ་བཟོད་མཚེག་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་སྤང་བཟོབ་པའི་རྟིང་རེ་
 འཛིན་དང་། སྤང་བ་མཆོད་པའི་རྟིང་རེ་འཛིན་དང་། དེ་ཁོན་
 ཉིད་བྱི་སྦྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་རྟིང་རེ་འཛིན་དང་། བར་ཆད་
 མེད་པའི་རྟིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱེད་རོ། རྟེན་མཆོག་ཐོགས་སུ་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བྱིས་ཉན་སྤྱི་བ་ཀུན་བཏགས་དང་། ཤེས་
 སྤྱི་བ་ཀུན་བཏགས་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་ནམ་གྲོ་ལ་ལམ་.....
 དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་མཛོན་ཏུ་བྱེད་དོ། །སྒྲིམ་ལམ་སྤྲོད་
 དཔུས་སྒྲིམ་སྤང་ཉན་མོངས་བཅུ་དྲུག་གི་ས་ཐོན་དང་། སྒྲིམ་སྤང་
 ཤེས་སྤྱི་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་དྲུག་བྱིས་ཐོན་རིམ་ཅན་ཏུ་སྤྲོད་པར་གསུངས་.....
 ལོ། །མཐར་ཐུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་
 མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཉན་སྤྱེས་གཉིས་ཅིག་ཆར་ཏུ་

༡༩ ཁངས་ནས་སྒྲིབ་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སྒྲུབ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒོམ་
 པར་འབྱུང་ཏེ་རིགས་དེས་གྱིས་འབྲས་བུ་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །
 ཐོག་ཆེན་གྱི་བྱང་འདས་དང་། མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་དོན་
 གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ཁངས་རྒྱས་གྱི་སྒྲུབ་པའི་རྒྱངས་དེས་པར་
 འདོད་ལ། འཕགས་པའི་གཉིས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ཚུལ་ལ་ཚོད་གྱི།
 གྲངས་དེས་ལ་མི་ཚོད་དོ། ཁངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་ལ་བྱང་དོན་གྱི་
 མདོ་དང་། དེས་དོན་གྱི་མདོའི་རྣམ་པའི་གྲུབ་དོ། ཀྱན་རྩེ་པ་
 བདེན་པ་དངོས་བཟུན་བཟུན་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་རྟོན་པའི་མདོ་
 བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བཟུན་བཟུན་
 བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་རྟོན་པའི་མདོ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་
 བྱིན། དེ་གོང་ས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་མོ་དང་པོ་བྱང་
 དོན་དང་། པར་བ་དང་བཅས་གཉིས་ལ་བྱང་དེས་གཉིས་གཉིས་
 ཡོད་པར་འདོད་དོ། གཉིས་པ་མདོ་སྒྲིབ་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་
 པའི་ལུགས་ལ། གཞི་ལྷན་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 ལུགས་འདིས་བྱི་དོན་འདོད་ཅིང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ཅམ་མ་
 གཏོགས་གཞིའི་རྣམ་པའི་གསལ་ཆེན་ལྷན་དང་འབྲས་ལོ། གཉིས་པ་
 ལས་གྱི་བྱང་པར་ལ། ཉན་རང་རིགས་དེས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་། གཞུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་
 རྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་ལ། བྱི་རོལ་དོན་འཛིན་
 གྱི་རྟོག་པ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་མི་འདོད་དོ། གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་

རྣམ་པལྟག་ལ།   ཉམ་རང་གཉིས་སྤང་བུ་འཁྲིལ་པ་དང་།
 ཉྱགས་བུ་འཁྲིལ་དག་མེད་ལ་སྤང་རགས་མེད་པས་ཉྱགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་
 མེད་ཅིང་།   ཉྱགས་གནས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པལྟག་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་
 རོ།   ཁྱེད་ཆེན་རིགས་ངོས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲིབ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྤྱོད་
 བར་བཞེད་དེ།   ས་བརྒྱུད་པ་ཚོ་བ་པའི་ཆེ་ཉྱན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་
 ཟེད་པར་སྤངས་པ་ཉྱག་གི་འབར་བ་ལས་བཤད་པའི་བྱིར།   འོན་
 གུང་ཐལ་འཇུར་བ་ལྟར་ཉྱན་སྤྲིབ་མ་ཟེད་པར་དུ་ཤེས་སྤྲིབ་སྤྱོད་པའི་
 མག་མི་རྩོམ་པར་མཁེད་པའང་མིན་ནོ།   མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་
 ཅུམ་ཞིག་མ་གཉྱགས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པལྟག་ཐལ་ཆེ་བ་
 རྣམ་འཕྱར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་མཐུན་ནོ།   ཁྲིས་
 པ།   རང་མཚན་མོད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་བཞེད་པའི།   །རང་
 རྒྱུད་སྤྲིབ་འཁྲིལ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་ཀུན།   །རང་བཙོ་སྤངས་ཏེ་ལྷགས་
 པར་བཙོད་པ་འདི།   །རང་ཉིད་མཁས་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་བྱངས་
 ཤིག་གྱེ།   ཁྱེས་བུ་བཞི་པར་སྤངས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་ཐལ་འཇུར་པའི་ཁྱགས་བཤད་པ་ལ།   མཚན་
 ཉིད།   རྒྱ་བཤད།   འདོད་ཚུལ་དང་གསུམ།   དང་བོ་ནི།
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཅུ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲིབ་དེ་ཐལ་འཇུར་པའི་མཚན་ཉིད།   མཚན་གཞི་
 ནི།   སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས།   རྒྱ་གསུམ།   ཞི་བ་ལྷ་ལྷ་བུའོ།   །
 གཉིས་པ་ནི།   ཅིའི་བྱིར་ཐལ་འཇུར་བ་ཁྱེས་བུ་ཞེན།   ཐལ་

ཅེས། ཁྱེད་ཅམ་གྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་ཕྱི་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་
 དཔལ་གྱི་མར་འདོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཕྱུལ་
 མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 གཞི་ཕྱུལ་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་ཕྱུལ་པས་ཁྱེད་པར་ཁོས་ལེན་
 ཉི། གཞི་ཕྱུལ་ཆད་ལ་རྟོག་པས་བརྟགས་ཅམ་གྱིས་ཁྱེད་པར་ཁོས་ལེན་པ་
 གང་ཞིག་དེའི་ཆོག་ཕྱུར་གྱི་ཅམ་ཕྱུལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་ཕྱུལ་
 པ་གཅོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཕྱུལ་དང་། ལུལ་
 དང་། རྟེན་ཕྱུ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཁོ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་
 རྟོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དོ།
 དང་པོ་ནི། རྟགས་ལམ་བརྟེན་པར་ཕྱུར་རྟེན་པས་གྱིས་རྟོགས་ལུས་
 པའི་ཆོས་དེ་མངོན་ཕྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད། མངོན་སུམ་དང་།
 མངོན་ཕྱུར་དང་། དབང་པོའི་ལུལ་དང་། རྟོག་ལུལ་ཕྱུར་པའི་
 ཆོས་བཞི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། མཆན་གཞི་ནི།
 གཞི་གསུམ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱབ་ཕྱུལ་ལ། ཁྱེད་མཆན་ནམ་རྟགས་ལ་བརྟེན་
 བས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཆོས་དེ་རྟོག་ཕྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད། རྟོག་ཕྱུར་
 དང་། མངོན་སུམ་མ་ལེན་པའི་ཆོས་དང་། རྒྱལ་དཔལ་གི་
 གཞི་ལམ་ཕྱུ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། མཆན་གཞི་
 ནི། རྒྱ་མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ལ་
 དབྱེ། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་མངོན་རྟོག་གཉིས་དང་། གཞི་ལམ་
 ཕྱེད་གནས་གསུམ་འགའ་པར་བཞེད་དོ། གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་

དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྟེན་དོན་གང་ཞིག   །མཆོད་དཔྱད་བྱེད་
 ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་མཆོད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སྤང་བ་དེ་རང་---
 ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་བ་དེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད།   མཚན་གཞི་
 བོ།   བུམ་པ་ལྟ་བུའོ།   །དེ་ལ་དབྱེད།   ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་
 དང།   རྟོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་མི་འབྱེད་དེ།   ཡང་དག་ཀྱན་
 རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར།   ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར།   དེ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།   འོན་ཀྱང་ཀྱན་
 རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་རྟོག་གཉིས་
 ལུ་འབྱེད་དེ།   གཟུགས་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་
 དང།   མེ་སྤང་ནང་གི་བྱུང་བ་ཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་འཇིག་རྟེན་
 ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།   འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་
 སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མཁྱུ་བ་སྟེ།   གཟུགས་བདེན་ལུ་
 དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།   མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྟེན་དོན་
 གང་ཞིག   །མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་
 ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སྤང་བ་དེ་རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་---
 ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད།   མཚན་གཞི་བོ།   བུམ་པ་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ།   །དབྱེ་བ་སྤྲུང་དང་འདྲ།   གཞན་ཡང་
 འདས་མ་འོངས་ཞིག་པ་རྣམས་དངོས་སོར་འདོད་ཅིང།   ཕྱི་རྣམ་
 ཀྱི་དོན་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ།   གཟུང་འཇིན་ངོ་སོ་སོ་དང་ཁུ་ལུ་
 པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།   ལུ་ལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི།   རང་གི་

ཡུལ་དེ་ལ་འབྲུལ་ཡང་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱ་མི་རྟག་
 རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་རྒྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲུལ་ཡང་དེ་རྟོགས་པར་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ལྡང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ལྡང་བ་
 ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། རྒྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་
 དེ་རང་གི་ལྡང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་
 ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟག་པས་བྱུང་། རི་མོང་རའི་དོན་
 གྱི། རི་མོང་ར་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། རྒྱ་རྟག་པའི་
 དོན་གྱི་རྒྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལས་གྱི་རྣམ་པ་ཞག་ལ་གསུམ་ལས། ནང་པོ་ལས་གྱི་དམིགས་པ་
 བློ། གང་ཟག་རང་གྱུ་བྱུང་པའི་རྣམ་པ་དྲུང་བ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་བདེན་པས་རྟོང་བ་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་སྒྲ་མོར་འདོད་དོ། བདག་མེད་སྒྲ་མོ་གཉིས་རྟོང་
 གཞིའི་སྒྲོན་པ་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་སྒྲོན་པ་མི་འབྱེད་
 དེ། གཞི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ཏུ་དགག་བྱ་བདེན་ལྱུང་བ་གག་པ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲ་མོ་དང་། གཞི་བྱུང་སྒྲ་གས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་དགག་
 བྱ་བདེན་ལྱུང་བ་གག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲ་མོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲ་མོ་
 གཉིས་ལ་སྒྲ་རགས་མེད་ཅིང་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་.....
 དོ། གཉིས་པ་ལས་གྱི་སྤང་བྱ་བློ། བདག་འཛིན་སྒྲ་རགས་ས་
 སོན་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་རྟག་གསུམ་ས་

༡༩༩ ཁོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་མྱིལ་རུ་འདོད་དོ། བདེན་འཛིན་ཉོན་
 མྱིལ་རུ་འདོད་པའི་མྱིར། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། དེའི་
 དབང་གིས་ཕྱང་བའི་གཉིས་རྒྱ་དང་འབྲལ་བའི་ཆ་དང་། བདེན་
 གཉིས་ངོ་མོ་བ་དཔ་རུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ཤེས་མྱིལ་རུ་འདོད་
 དོ། གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། བྱེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དེ་
 ལའང་ལམ་ལྷ་ལྷའི་རྣམ་བཞག་དང་། བྱེད་ཆེན་ལ་ས་པ་རུ་འཛིན་རྣམ་
 བཞག་གྱང་མདོ་མེ་ས་པ་རུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དོ། བྱེད་པ་
 གསུམ་པ་ཤེས་རབ་གྱི་རྟགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། འཕགས་པ་
 ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རུ་རྟགས་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་
 མྱིར། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་རུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བྱེད་པ་མན་
 རིགས་དེས་རྣམས་གྱིས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་རིགས་པ་མདོར་བསྟུས་
 ཅམ་གྱིས་བརྒྱལ་ས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཐར་ཐེག་དཔལ་གྱི་རྒྱལ་
 ལམ་རྩི་ལྷ་ལྷའི་རྟེན་དེ་འཛིན་གྱིས་བདེན་འཛིན་ས་མོན་དང་བཅས་
 པ་སྤངས་པ་དང་རུས་མཉམ་རུ་རང་གི་ཕྱང་རྒྱུ་མངོན་རུ་བྱེད་
 དོ། རྒྱུ་མ་རང་རྒྱུ་དཔལ་མན་ཆད་གྱིས་ལྷག་མེད་ལྱང་འདས་ཐོབ་
 པ་ལ་དེའི་རྩོན་རུ་ལྷག་བཅས་ལྱང་འདས་འཐོབ་དགོས་པར་འོད་
 གྱང་། ལྷགས་འདི་ལ་ལྷག་བཅས་གྱི་རྩོན་རུ་ལྷག་མེད་ལྱང་འདས་
 འཐོབ་དགོས་པར་འོད་དོ། ཉེན་རང་གཉིས་ལ་ལྷགས་གནས་གྱི་
 རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་ཞིང་། ལྷགས་གནས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ལ་
 ཕགས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། བྱེད་ཆེན་གྱི་ཕྱང་རྒྱུ་མངོན་

ཏུ་བྱེད་ཚུ་ལ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་
 རིགས་པའི་རྣམ་ཀྱངས་མཐའ་ལས་པའི་སྟོན་ས་རྒྱས་པར་བསྐྱེམས་ནེ་
 རྒྱུ་བ་པ་སྤྱང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་རྒྱུ་བ་བྱང་བར་མ་སྤངས་
 པར་ཤེས་རྒྱུ་བ་སྤྱང་བ་ནི་མགོ་མི་ཚུ་མ་ལ། ཤེས་རྒྱུ་བ་སྤྱང་བའི་མགོ་
 ས་བརྒྱན་པ་ནས་ཚུ་མ་པ་ཡིན་ཞིང་། དམན་ལམ་སྟོན་ཏུ་མ་སྤང་
 པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་རྒྱུ་བ་བྱང་བར་
 སྤངས་ནེ། མཐར་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཤེས་རྒྱུ་བ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་ཏུས་མཉམ་ཏུ་སྐྱབ་ཞིའི་གོ་འཕང་
 མངོན་ཏུ་བྱེད་དོ། ། ཟུང་འདས་དང་འགོག་བདེན་ལ་དོན་དམ་
 བདེན་པས་བྱུང་བར་འདོད་དོ། ། འགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་
 འཁོར་ལོག་སུམ་གྱི་དང་མོ་དང་། ཐམ་ལ་དྲུང་དོན་གྱི་མདོས་བྱུང་
 རྟེ། དེ་ལ་ཉོན་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་བར་བ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་བྱུང་བར་བཞེད་དེ། ཤེས་རབ་
 རྟིང་མོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམ་འཁྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་
 བྱང་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏུན་ཆོགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱུབ་པ་མ་
 ལུས་པར་ཞིགས་ཀྱང་། ཐམ་སྟོན་ཏུ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་
 ལ་མཚེང་གྲོ་ལ་དང་། རྒྱ་འབྲས་དང་། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་
 ལ་སོགས་པ་གཞན་ངོར་སྒྲིལ་མི་དགོས་པར་རང་ལུགས་ལ་བསྟོན་
 མེད་ཏུ་འཛོག་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། རྟེན་སང་འགའ་ཞིག་ལྷ་བ་

བཀུར་བསྟུ་ཕྱིར་ཚུམ་པའི་རྒྱུས་གར་གྱིས། །ངལ་བ་རྒྱུར་ལེན་གང་
 དེ་ཞེས་མཚར། །རྣམ་དཔྱད་ལམ་འལ་ལས་ལེགས་བཤད་འོད་རློང་
 ཅན། །ཤར་བས་ཉེས་བཤད་ཀུན་ད་བྱུལ་བྱེད་ལྱང་། །རྣམ་དག་
 གཞུང་ལུགས་འདབ་བརྒྱའི་ཆལ་ཆེན་པོ། །རྩོམ་ཚར་དོན་གྱི་འཛུལ་
 དཀར་ཅི་ཡང་མོད། །བྱུ་པོད་ལམས་པའི་གཞུང་གི་བརྒྱད་བསྟུས་
 བས། །རབ་འབྱུམས་ལྷ་བ་མཐའ་གསལ་བྱེད་བཞོད་འདི་
 ཡང་། །འགྲན་ལེམས་སྤག་དོག་དབང་གིས་མ་ལགས་ཏེ། །རང་
 དང་སྤུལ་མཉམ་རྒྱ་གྲོས་འཁེལ་བྱིར་ཡིན། །ཚུལ་འདིར་འབད་བ་
 ལས་བྱུང་ལེགས་སྤུད་ནི། །རྒྱ་པའི་འོད་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གཙོན་བ་
 དེས། །འགྲོ་ཀུན་རྩྭ་རན་གཅིང་རོང་ལས་བསྐྱལ་ཏེ། །ཡང་དག་
 ལམ་གྱིས་རྟག་ཏུ་དབྱགས་འཕྱིན་ཤོག།

ཅེས་བྱིན་གྱི་ལྷ་བ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྟུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲིང་བ་.....
 ཞེས་བྱུ་བ་འདི་ནི་དད་བཙོན་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྡན་བཀུ་ཕྱིར་ག་དབང་སྤུལ་བཟང་.....
 དང་། དཔེ་རྒྱུར་རག་དབང་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱལ་འོར། དཔྱད་བ་
 དཔོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་རྩ་རྒྱུལ་རྩ་རྩོད་རྒྱ་པའི་ཡར་ཆེས་ལ་རྒྱུར་པའི་.....
 ཡི་གེ་བ་ནི་རྟ་མགྱིན་ཆེ་ཡིང་དོ། ། ། སྤྱུ་མཆོག་ལོ། །

ཉལ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐེག་གསུམ་མཛེས་
རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

ལྷན་གཅིག་ལ་སྒྲུ། དེ་ལས་ལངས་ནས་དེའི་མཐོང་ལམ་ཆེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་
 གྲུ། དེའི་འོག་རྒྱ་མཉམ་བཞག་ཕྱང་གསུམ་པ་སྒྲུབ་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་ཉུན་
 ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་ཐང་སྤྲུལ་སྒྲུབ་
 རྒྱུ་ལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཉུན་ཐོས་ཀྱི་ཆེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉུན་
 ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་བ། མཉམ་ཆེས་
 གཉིས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉུན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དང་གསུམ་
 ཡོད། རང་ལྟུང་ལྟུང་པའི་བདག་མེད་ལ་ཆེ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་ཉུན་ཐོས་ཀྱི་ཆེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉུན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་བ། ཉུན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉུན་
 ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། རང་གི་ངོས་སྒྲུལ་
 གྱི་སྤང་བྱ་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་སྤྲིང་གྱི་དངོས་གཉེན་རྒྱུ་ལྟར་པའི་ཉུན་ཐོས་ཀྱི་
 ཆེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉུན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་བ། ཉུན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྩུང་རུའི་རྩུང་རུ་ནས་
 ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དགུ་ཡོད། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱི་དངོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་སྤྲིང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྒྱུ་
 ལྟར་པའི་ཉུན་ཐོས་ཀྱི་ཆེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉུན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་བ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་
 དཔང་རྒྱུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་པའི་དཔང་རྒྱུ་བྱས་པ

རིང་ལུང་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱད་ཆེད་ལས་
 ལུས་ཀྱི་བར་ཀྱི་ས་རེ་ལ་སྒྲིམ་སྤྱད་ཉོན་མོངས་སྒྲོམ་དགུ་དགུ་ཉེ་སྒྲིམ་.....
 རིང་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་ནས་ས་མིམ་པ་བཞིན་ཏུ་
 རིང་ཉེད་སྤྱད་དོན་གཉེན་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་
 རིང་། དེ་ནས་ས་མིམ་ཀྱིས་སྤྱངས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ནམ་གྲུ་ལ་ལམ་བརྒྱད་
 རིང་དང་། དེའི་རྗེས་ཏུ་ཐོག་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཀྱིས་བལྟས་པའི་
 ལམ་གྲོ་ལ་ལམ་གཅིག་ཉེ། ནམ་གྲོ་ལ་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་ཡོད་དོ། །
 རིང་ཅ་གཅིག་ཆར་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། ཁམས་གསུམ་ས་དལའི་སྒྲིམ་
 རིང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་གཅིག་ཆར་ཏུ་སྤྱང་ཉེད་སྤྱི་སྒྲིམ་ལམ་
 རིང་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་འཁྱུང་ཏུ་ནས་ས་དགུ་པོ་དེ་དག་གི་སྒྲིམ་སྤྱད་.....
 བྱི་མོངས་རྒྱུད་ཏུ་འཁྱུང་ཏུ་དགུ་གཅིག་ཆར་ཏུ་སྤྱང་ཉེད་སྤྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་
 རིང་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དགུ་ཉེ་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 རིང་ལུང་དང་། སྒྲིམ་སྤྱད་དེ་དག་སྤྱངས་པའི་ནམ་གྲུ་ལ་ལམ་སྒྲོམ་དགུ་
 རིང་དོ། །གསུམ་པའི། ཉན་མོས་སྤྱི་སྒྲིམ་ལམ། ཉན་མོས་སྤྱི་སྒྲིམ་ལ་
 རིན་རྟོགས། ཉན་མོས་སྒྲིམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་ནམ་མཛོད་
 ཅིག་མིང་གི་ནམ་གྲངས་སོ། །ཁམ་པའི། ཉན་མོས་མཛོད་ལམ་པ་དེས་
 རིང་ཐག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཐིན་བརྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སྤྱི་བ་.....
 བྱི་པོའི་ཆེན་པོའི་དཔོན་གཉེན་མོངས་པ་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་མོས་སྤྱི་སྒྲིམ་.....
 མ་ཐུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་ཉན་མོས་སྤྱི་སྒྲིམ་ལམ་ལ། མཚན་

- 57 -

འབྲིང་གི་ལམ་ཁེས་བརྫོད་དོ། གླིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་
 ཏུ་ལྷུང་བའི་སྒྲོན་ས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་...
 ཏུ་ནམ་མཁུན་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་ཆོན་ས་བཞག་པའི་བསམ་པ་དེ་
 གླུ་ཁྱེན་པོའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། གླུ་
 ཁྱེན་པོའི་རྒྱད་གྱི་གླིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་བསམ་ནམ་
 དག་ལྟ་བུའོ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་སྒྲ་
 ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད་པས་ན་གླུ་ཁྱེན་པོའི་
 ལམ་ཁེས་བརྫོད་དོ། གླུ་ཁྱེན་པོ་གསུམ་གའི་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བུ་ཡང་
 ཡིན། འབྲིང་གི་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་གླུ་པ་ལ་རང་ཉིད་ལ་ཐོག་
 མར་སྒྲོ་སྒྲུང་དགོས་པའི་བསམ་པ་དེ་གླུ་ཁྱེན་པོ་ཆུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་
 གི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། འཆི་བམི་རྟག་པ་
 དང་། ངན་འཛུའི་ལྷག་བསམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་
 བུའོ། གླུ་ཁྱེན་པོ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་གའི་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བུ་ཡང་
 ཡིན། ཆེན་པོའི་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་གླུ་པ་ལ་ཐོག་མར་སྒྲོ་སྒྲུང་
 དགོས་པའི་བསམ་པ་དེ། གླུ་ཁྱེན་པོ་ཆུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་
 གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། མི་རྟག་མོགས་བརྒྱ་རྒྱ་
 རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུའོ། གླུ་ཁྱེན་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་
 དག་རྒྱུད་ལ་གླུ་པའི་ཆུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དལ་འཛུར་
 རྟེན་དཀའ་ཁིང་དོན་ཆེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་རིང་ཏུ་མི་གནས་
 པར་འདོར་བའི་ཆུལ་པས་མ་སྟེ་ཆེ་འདིའི་རྣམ་ཤས་ལོག་ནས་གྱི་མ་

- 59 -

གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་ལྟར་འདོགས་པ་འི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བྱེད་ལས་ཚས་
 མཚུངས་པ་འི་སྒྲིན་ས་སོ། །སའི་ཐ་སྙད་འདུག་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་
 དེ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་གྱི་ས་གསུམ་དང་། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། གཉིས་སྟོང་
 རྟོགས་པ་འི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པ་འི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་ས་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་
 དང་བོད་ཉེར་བསྟོགས་མི་ཚུགས་མེད་དང་། བསམ་གཏན་
 དང་བོད་དངོས་གཞི་ཙམ་བྱེད་གཉིས། བསམ་གཏན་སྦྱི་མ་
 གསུམ་སྟེ་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་དང་། ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་
 ས་བྱུག་གི་སྟེང་དུ་ཟག་མེད་གྱི་གཟུགས་མེད་དང་བོ་གསུམ་བཞུན་
 བས་ཟག་མེད་ས་དགུ་དང་། འདོད་སེམས་གྱི་སྟེང་དུ་བསམ་
 གཟུགས་བརྒྱད་བཞུན་བས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་དང་།
 དམན་པ་ས་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་འི་བྱིར། རང་གི་འབྲས་
 བྱར་བྱར་པ་འི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་འི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པ་འི་ལམ་ཁྱེགས་གྱི་
 མདོན་རྟོགས་དེ། ས་ལམ་གཉིས་གྱི་ནང་ཚན་དུ་བྱར་བ་འི་སའི་
 མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེད། ཉན་ཐོས་གྱི་ས། རང་རྒྱལ་
 གྱི་ས། བྱང་སེམས་གྱི་ས་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་གསུམ་ལ་ས་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། སས་ཅི་ཤིང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་འི་རྟེན་
 བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འདིས་ལམ་ཁྱེགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་འི་རྟེན་བྱེད་

- 61 -

འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་བསྐབ་པའི་ས་ཁེས་བྱ་
 རྟེ། འདྲོད་ཉེན་གྱི་གསུམ་གཉིས་སྤངས་ཏེ་བསྐབ་མོར་བྱས་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་
 འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ཁེས་བྱ་རྟེ། འདྲོད་ཉེན་མཐའ་
 དག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅས་
 པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་ཁེས་བྱ་རྟེ། རང་
 ལམ་གྱི་བྱ་བ་རྟོགས་པར་བྱས་པར་རྟོགས་པས་སོ། །རང་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཁེས་བྱ་
 རྟེ། སྤྲེད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྒྲིབ་དཔོན་གཞན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་
 པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་མཆོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་
 རྒྱལ་སྒྲིབ་པའི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་ནང་དུ་བཟུ་བར་
 བྱའོ། །ཞུགས་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་འདིར་མ་
 འདུས་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། འབྲས་གནས་གསུམ་གྱི་མངོན་
 རྟོགས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་དབུ་མ་རང་
 རྒྱད་པའི་ཁྱགས་འདི་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཉན་མོངས་སྤངས་
 བྱའི་གཙུག་མོར་བྱེད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་
 པ་སྤང་བྱའི་གཙུག་མོར་བྱེད་པའི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་ལ་ཞུགས་
 གནས་བརྒྱད་མི་འཛོག་ལ། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་དམན་པའི་
 ས་དང་པོ་བདུན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་བཞག་
 ཅིང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་གང་ལ་ཡང་མི་

- 63 -

ལ་དང་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་སོགས་
 ཡུལ་ལྷུ་ལ་གཙོ་བོར་མཁས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་ན་
 དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་མྱིབ་སྤངས་པའི་འགྲོག་བདེན་ནི་
 ཐར་བ་དང་། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཉོན་མྱིབ་ཀྱི་བཏགས་
 སྤངས་པའི་འགྲོག་བདེན་ནི་ཐར་བའི་ཆ་དང་། དེ་ཐོབ་པ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཞེས་པའི་ཆོས་ནི་གསུང་
 རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་ཐོས་པས་མ་
 གྱིས་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དོན་མངོན་རྟོགས་དེ་སྦྱར་ལམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད། དབྱེན་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་སོགས་གསུམ་ཡོད།
 སྦྱར་ལམ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་
 དོན་མངོན་རྟོགས་ན་མས་དོན་གཅིག་ དེ་ལ་སྦྱར་ལམ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་མཐོང་ལམ་
 ལ་སྦྱར་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་འབྱེད་ནི་
 མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ལ་ཡན་འདོགས་པས་ན་དེ་ལྟར་

༣༩ བརྒྱད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འཛིན་པ་བྱེད་ཡོན་ལག་ཞེས་བརྒྱད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཡོན་ལག་ཡོན་མཁན་ནི་ལྟར་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 རོན་མཛོན་རྟགས་ཞེས་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གསུང་
 རབ་ཀྱི་དོན་བདག་མེད་ཐུངས་གསལ་གང་ཅུང་ལ་སྒྲིམ་ཕུང་གི་ཕྱིང་བ་
 ཐོན་པས་ནི་ལྟར་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མཛོན་རྟགས་
 མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུམ་ཡོད། མཐོང་ལམ། བདེན་པ་མཛོན་
 རྟགས། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱ་དུ་གྱི་མཐུན་པ་རྣམས་རོན་
 གཅིག་ དེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཞེས་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། བདག་མེད་ཐུངས་གསལ་གང་ཅུང་མཛོན་གུམ་ཏུ་གསལ་ཏུ་
 རྟགས་པའི་ལམ་ཡོན་པས་ནི་ལྟར་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 བདེན་པ་མཛོན་རྟགས་ཞེས་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 བདེན་པ་མཛོན་གུམ་ཏུ་གསལ་ཏུ་རྟགས་པའི་ལམ་ཡོན་པས་ནི་
 ལྟར་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར། ཇིས་ལ་མཛོན་རྟགས་དེ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་སྒྲུབ་
 ཡོད། སྒྲིམ་ལམ། ཇིས་ལ་མཛོན་རྟགས་ སྒྲིམ་ལམ་པའི་
 མཐུན་པ་རྣམས་རོན་གཅིག་ དེ་ལ་སྒྲིམ་ལམ་ཞེས་བརྒྱད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདག་མེད་མཛོན་གུམ་ཏུ་རྟགས་ཟིན་རྒྱ་
 ལྟར་ཏུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པས་ནི་ལྟར་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་

རྒྱུ་ལ་མ་དོན་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བདེན་པ་མ་དོན་ལུས་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་.....
 ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཆ་
 རས་བཞག་པའི་མཆིན་པ་དེ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རྒྱའི་
 བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྤངས་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་
 སྐྱེས་གསུམ་ཡོད། མི་སྒྲོབ་ལམ། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཡེ་
 ཤེས། དཔྱ་བཅོམ་པའི་མཆིན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ དེ་ལ་
 མི་སྒྲོབ་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་རང་
 ལམ་གྱི་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གྱེ་བྲག་དུ་
 བཤད་པ་ལ། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་
 ལམ། སྒྲུང་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ། མི་སྒྲོབ་
 ལམ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ལ།
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གྲངས། རྒྱེ་བའི་རྒྱལ་བཤད་
 བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་འབྲས་སྒྲུང་ལམ་མ་རྒྱེས་
 ཞོང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་མདོན་རྟོགས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་
 གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ཡོད། ཡོང་དེ་ལ་དབྱེ་
 བ། མདོན་ལུས། རྒྱུ་དཔག་ བཅད་ཤེས་གསུམ་

ॐ॥ ཡོད། རང་པོ་ནི། རེ་རྒྱུད་ཀྱི་མཛོད་ཤིས་དང་པོ་ལྟ་
 བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རེ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསུམ་དུ་རྟགས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། རེ་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིས་པའི་
 རིས་ཤིས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆགས་
 ལ་ལྟ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དད་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་བ་ཆ་
 མ་བུན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་མཛོད་རྟགས་རྣམས་དོན་གཅིག་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །སྒྲ་བཤད་ཐུག་དང་རིགས་
 འབྲེལ། །འཁོམ་པ་ནི། རིས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་
 པའི་སྒྲ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་བ་དོན་གཉིས་ཀྱི་བསམ་བ་ལ་བཅས་
 མིན་ཀྱི་སྒྲ་དེ་བཞུགས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆགས་ལ་མ་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །སྤོང་ཆམས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆགས་ལ་མ་ནས་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་མ་ལོ། མཆོད་ཉིད། དེ་བུའོ། །མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས། རྒྱུ་རྩལ་དང་པོ་ནི། རང་པོ་ནི། རང་འབྲས་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཛོད་ལ་མ་ལྟེན་གང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དོན་མཛོད་
 རྟགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་མ་ལྟེན་མཆོད་ཉིད། གཉིས་པ་
 ནི། རེ་ལ་རང་པོ་སྒྲ་ནས་དེ་བུའོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་མ་
 རྟོན། རྩམ་པ་བཞེད་པ། ཆོས་མཆོག་པའི་དང་།
 ལུས་པའི་སྒྲ་ནས་དེ་བུའོ། ཆེ་འབྱོར་རྒྱུད་གསུམ་ཡོད་དོ།

ལྷ་དང་མཆོད་པའི་དབང་རུ་བྱས་ན། དང་པོར་སྒྲིལ་པའི་ཉན་ཐོས་
 གྱི་སྒྱུར་ལམ་དེ་ཆུང་ཏུ། བར་རུ་སྒྲིལ་པའི་སྒྱུར་ལམ་དེ་འབྲིང་།
 ཐམས་ཅད་སྒྲིལ་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྱུར་ལམ་དེ་ཆེན་པོར་འཛོག་
 ལྷ་དང་ཐད་ད་པའི་དབང་རུ་བྱས་ན། དབང་ཆོན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་
 དེ་ཆེན་པོ། དབང་འབྲིང་གི་དེ་འབྲིང་། དབང་རྒྱལ་གྱི་དེ་
 ཆུང་ཏུར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྱུར་
 ལམ། ཉན་ཐོས་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན། ཉན་ཐོས་གྱི་དོན་
 མངོན་རྟོགས་ཆ་མས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །སྒྲི་
 བཤད་ཐུ་མ་དང་རིགས་འགྲེལ། རིགས་ངེས་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྱུར་
 ལམ་དེ་གང་བཟག་གི་བདག་མེད་སྤེལ་ལ་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་
 ཏེ། དེ་གང་བཟག་གི་བདག་མེད་སྤེལ་ལ་རྟོགས་པའི་ཆད་མིན་གྱི་
 ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོག་ས་སྒྱུར་
 གཉིས་ལ་ལོག་ཤེས་ཡོད་ཅེས་སྒྲི་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་
 རྒྱ་དོན་མ་ཐུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། ཉན་
 ཐོས་ཆོག་ས་ལམ་པ་དེས་གང་བཟག་གི་བདག་མེད་སྤེལ་ལ་རྟོགས་པའི་
 ཞིག་ནས་ལམ་ཉམ་པར་བཞག་པ་ཞིན་པའི་ངང་ནས་བདག་མེད་
 སྤེལ་ལ་དཔུང་རྟོགས་གྱིས་ལུས་ལེམས་ཤིན་སྐྱུངས་གྱི་བདེ་བ་ཁྱད་
 བར་ཅན་དྲངས་ཏེ། སྒྲིལ་བུང་གི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པ་ན་ཉན་
 ཐོས་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ཐོབ་པ་ཞིས་བུའོ། །ས་འཆོམས་ནི། ཉན་
 ཐོས་གྱི་ཆོག་ས་ལམ་རྟོགས་ནས་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་

ལྟུང་ལྟུང་ཡོད། གསུམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ།
 མཆོད་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། རྒྱུ་རྒྱུ་
 བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་ལབས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ལམ་མ་རྒྱུས་གོང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟགས་
 དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། གཉིས་པ་
 ནི། དེ་ལ་དང་པོ་རྒྱུ་ལྟུང་ལྟུང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 མཉམ་བཞག་ཡི་ཤེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྒྱུ་ཤེས་
 ཡི་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་ཅུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། རང་ལྟུང་ལྟུང་པའི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 བདེན་པ་མངོན་རྟགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་
 བཞག་ཡི་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་གཉིས། དེ་གཉིས་གང་ཅུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡི་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། ཉན་རྒྱུ་
 ཀུན་བཟགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་རྒྱུ་ལྟུང་ལྟུང་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་
 མངོན་རྟགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 བཅོད་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་རྣམས་ཡིན་ཀྱང་མཉམ་ཡིན་ཏེ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཚས་བཟོད་བཞི་ཡང་ཡིན་རྗེས་བཟོད་བཞི་ཡང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་
 གང་ཟག་བདག་མེད་ཏུ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་.....
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཞི་
 ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ཚས་བཟོད་བཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཏུ་
 མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་.....
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་སྒྲིབ་ཀྱང་བཏགས་སྤངས་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་ཏུ་ཡུར་པའི་ཉན་ཐོས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་
 དབྱེན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་རྣམས་ཡིན་
 བྱེད་མཉམ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་
 དེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚས་ཤེས་བཞི་ཡང་ཡིན་རྗེས་ཤེས་
 བཞི་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་བདེན་
 པ་བཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཏུ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བཞི་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ཚས་ཤེས་བཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཏུ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་.....
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་
 ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ནི། སྤྱོད་ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་

༣༥ ༥༥ ། གཉིས་སྒྲིང་ལ་ཅེག་ཅིག་རུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ལ་ཅེག་ཅིག་རུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། ། མཐོང་ལམ་ཤེས་
 བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བརྒྱུག་པོ་དེ་སྟེ་ཐེབས་གཉིས་ཡིན་ཏེ།
 བཟོད་པ་བརྒྱད་གཅིག་ཆར་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་གཅིག་ཆར་རུ་སྟེ་
 བའི་སྒྲིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་
 རྣམ་སྟོལ་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ཆད་ཡོད་དེ། རུ་རྫོགས་ཀྱི་ཐུང་
 མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཆད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིང་། འདི་འོག་
 མའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཤེས་པར་བུའོ། ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་སྟོལ་ལམ་གང་ཅུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡང་ཡིན་རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་སྟོལ་ལམ་
 རྫོགས་རྫོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཆན་ས་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་
 མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྫོགས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད། འཇམ་དབྱངས་མཆོག་ལྟ་འོད་ཟེར། རྫོགས་
 ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་ཁོན་དགོས་གསུང་ཡང་། རང་ལྷགས་
 ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། ། དེ་གཉིས་གང་
 ཅུང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་སྟོལ་ལམ་པ་བའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མེད་བཞི་དང་། ཐར་བ་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྟེ་

གཉིས་པའི་སྒྲིལ་བཅས་མིན་གྱི་སྤྱང་བ་ཚན་པ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་
 ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་
 སྤྱིར་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས། སྡེ་རྒྱུད་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་གི་
 ཉེར་ལེན་དུ་ལྟར་པའི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་
 འབྲས་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་སྒྲེས་གོང་གི་རང་རྒྱལ་གྱི་དོན་
 མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོན་ཅེ་མ་བཟོད་པ་ཚོས་
 མཚོག་བཞི། དང་པོ་གསུམ་ལ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་
 གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ཉན་རང་གཉིས་གྱི་ཚོས་མཚོག་ལ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་
 གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་དེ། བྱ་རྒྱུས་གྱི་བྱང་མཐའི་སྤྱད་ཅིག་
 མའི་ཡུན་ཚད་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱལ་
 གྱི་སྤྱིར་ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། རང་རྒྱལ་
 གྱི་དེས་འབྱེད་ལན་ལག རང་རྒྱལ་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་
 རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བཞི་པ་ནི།
 རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱི་རྣམས་དོན་རྟོན་ལ་
 དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་མཐོབ་ལ། དེ་ལ་
 དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིར་ལམ་རྟོན་
 ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་
 ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྡེ་

༦༩ ༼ཚུལ་དང་པའི། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཉེར་ལེན་རུ་བྱུང་
 པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་རྫོགས་རྫོགས་སུ་བྱུང་ཞིང་རང་གི་ལབས་
 བྱུང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་མ་སྤྱོད་གོང་གི་རང་རྒྱལ་གི་
 བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་
 ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས། རྫོགས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་
 རུང་མ་ཡིན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད།
 དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་
 ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། རང་རྒྱལ་མཐོང་
 ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཐོང་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
 ལོ། །གཞན་རྣམས་རིགས་ལ་གྱེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་
 མ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་གཉིས་སྤྱོད་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོངས་
 རྣམ་པ་ཅན་རུ་འདོད་དགོས་ལོ། །བཞི་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་
 ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་
 གྲངས་གསུམ། ཡོད་པོ་ནི། རང་གི་ཉེར་ལེན་རུ་བྱུང་བའི་
 རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་རྫོགས་རྫོགས་སུ་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་
 ལབས་བྱུང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་མ་སྤྱོད་གོང་གི་རང་

[illegible]

༡༧ ཆེན་གྱི་མཁུན་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པར་བསྟོན་པའི་གོ་སྐབས་ཐུ་བྱལ་དུ་རྒྱུར་པའི་.....
 བྱང་སེམས་གྱི་མངོན་རྟོགས་དེ། བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད། བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱར་པ། རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་པ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱབ་པ། གོ་སྦྱབ། བྱང་སེམས་གྱི་མཁུན་པ་
 བྱང་སེམས་གྱི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་.....
 གངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཆོགས་ལམ། སྦྱར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲམ་ལམ། མི་
 སྒྲོབ་ལམ་དང་ལྟ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཁུན་པ་
 རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་སོ། །བཞི་བ་སྦྱབ་པ་དང་
 པ་ནི། སྦྲུལ་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ལམ་རྣམས་ཆེན་པོ་བརྒྱན་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
 ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྦྱབ་པ་
 གཉིས་དག་དང་། །ཡི་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། །
 ཐབས་ལ་མཁས་པར་རྒྱུར་པ་དང་། །ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་
 པོ་དང་། །མངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་པོ་འདི་
 དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནས་ངེས་པར་བརྗོད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྟུང་བྱེད་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། སོ་སྟེའི་ལམ་དང་། །འཕགས་པའི་ལམ་བཤད་པ་

གཉིས། དང་པོ་ནི། མོས་སྒྲུང་གི་སྐུ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་མཆོད་པ་དེ། བྱང་སེམས་སོ་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་མཆོད་
 ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ལམ་དང་སྒྲུར་
 ལམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས། སྒྲེ་རྩལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ས་ལམ་གྱི་མཆོད་
 ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེན། ཆེ་འབྱིར་རྒྱང་
 གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་
 ལུབ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ས་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མངོན་
 རྟོགས་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །སྒྲུབ་ཤད་ནི་
 རྣམ་དང་རིགས་འགྲེལ། །བཞི་བ་སྒྲེ་རྩལ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཆོག་ས་
 ལམ་ཏུ་ཁྱེག་ས་པ་ཏུ་ས་མཉམ་སྟེ། གཞན་དོན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་བཙས་མིན་གྱི་ཚུང་བ་ཐོན་པ་ན་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཆོག་ས་ལམ་ཏུ་ཁྱེག་ས་པར་འཛོག་དེལོས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུར་ལམ་ལ། མཆོད་ཉིད། དབྱེ་
 བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྒྲེ་རྩལ་དང་བཞི། དང་པོ་
 ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲུར་
 ལམ་གྱི་མཆོད་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེན།
 རྟོད། རྩམ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་

༡༩། ཁྱེད་འཕྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཉེ་བཅུ་གཉིས་ཡིད།
 གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྲེད་
 ཆམ་ཐུན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་
 མདོན་རྟོགས་ནམས་དོན་གཅིག་མེད་གི་ནམས་གྲངས་སོ། །པའི་བ་
 སྦྱེ་ཚུ་ལ་ནི། དམན་ལམ་སྟོན་རུ་མ་སོང་བར་དང་པོ་ཉིད་ནས་
 ཐེག་ཆེན་རུ་རིགས་ངེས་པའི་དབང་རུ་བྱས་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པའི་སྒྲག་མཐོང་དང་པོར་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
 ལམ་རུ་ཁྱགས་པ་རུས་མཉམ་ལ། དམན་ལམ་སྟོན་རུ་སོང་བ་
 ལྟར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞུང་རྟོག་མདོན་འབྱུར་འཛུམས་
 པའི་རྣམ་པ་ཁྱད་པོར་ཅན་གསར་རུ་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
 ལམ་རུ་ཁྱགས་པ་རུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། སྦྱོར་ལམ་རྟོད་མེགས་
 པའི་ཁྱད་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་ནམས་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མེ་ལྷ་བུའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་སྦྱེ་བའི་སྒྲ་ལྷས་སྒྲ་
 རྟོད་དང་མཚུངས་པའི་ལམ་དང་པོར་སྦྱེ་བ་ལ་སྦྱོར་ལམ་རྟོད་ཅེས་
 པ་རྟོན་དོ། སྦྱོར་ལམ་རྟོད་མན་ཆད་རུ་ཁོང་ཁོ་མོགས་གྱི་
 དབང་གིས་དགེ་ཅ་གང་ཡང་བྱང་བ་ཆད་པ་ཡོད་ལ། སྦྱོར་
 ལམ་ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་ཉེ་དེའི་དབང་གིས་དགེ་ཅ་ཅི་རིགས་
 ཆད་པ་མེད་ཅིང་། དགེ་པའི་ཅ་བ་གཡོ་བའི་ཅེ་མོར་སོང་བས་
 བ་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་ཞེས་པ་རྟོན་དོ། །འདིར་དགེ་ཅ་ཆད་པའི་
 བྱང་འདས་བྱང་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བྱ་བ་མོ་

རྩོད་བཅིང་ལ་མི་སྒྲག་པའི་བཟོད་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པས་ན་སྦྱར་...
 ལམ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ཐོབ་པ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་
 དབང་གིས་རན་སོང་དུ་མི་སྦྱེ་བས་རན་འགྲོའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་
 པ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་རྣམས་གྱི་
 མཚོག་ཡིན་པས་ན་སྦྱར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་
 རྟེན་ཚོས་ཉིད་ལ་དོན་སྦྱིའི་གསལ་ལྡང་གི་རྟིང་རེ་འཇིན་དང་ཐོར་...
 ཐོབ་པས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་རྫོད་དང་། ཚོས་ཉིད་ལ་
 དོན་སྦྱིའི་ལྡང་བ་མཆེད་པའི་རྟིང་རེ་འཇིན་དང་ཐོར་ཐོབ་པས་...
 བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཅེ་མོད་དང་། ཚོས་ཉིད་ལ་དོན་
 སྦྱིའི་གསལ་ལྡང་རབ་ཐོབ་ཅིང་། འཇིན་པ་སྦྱོགས་གཅིག་པའི་
 རྟིང་རེ་འཇིན་དང་ཐོར་ཐོབ་པས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་
 བཟོད་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་རྟིང་རེ་འཇིན་ཐུང་དུ་
 བསྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟིང་རེ་འཇིན་དང་ཐོར་ཐོབ་པས་...
 བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཅེས་བྱའོ། །ཁ་
 ཅིག ཚོས་ཉིད་ལ་གསལ་ལྡང་དང་ཐོར་ཐོབ་པ་རྫོད་
 དང་། དེ་འཕེལ་བ་བཟོད་པ་ཞེས་སྒྲགས་སྒྲུབ་ནི་མི་འཐད་
 དེ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་རྫོད་སྒྲགས་བཞི་བོ་རྟོག་
 པ་ཡིན་པས་རང་ལྷལ་གསལ་བར་མི་ལྡང་ལ། གསལ་ལྡང་ཅན་
 གྱི་སྦྱོ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གསལ་
 བར་ལྡང་བ་ཅན་སྟོགས་། རེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་མེད་འདོད་། །

༡༣། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྤྱི་
 ཚུལ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་
 པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས། དེ་གཉིས་
 གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་གསུམ་ཡོད། མཐོང་ལམ་
 མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ། དབྱེ་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་
 པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། རང་གི་ངོས་སྒྲུལ་
 གྱི་སྤངས་བཤེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གྱི་དངོས་གཉེན་རུ་རྒྱུར་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་
 བ། བསྐྱོད་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དོན་གཅིག་ཤེས་སྤྱིབ་ཀུན་བཏགས་
 སྤངས་པས་རབ་རུ་བྱེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་
 དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དོན་གཅིག་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་
 ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དེ། གང་ཟག་

གི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་རུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་དང་། གཉིས་སྤྱོད་ལ་ཅེ་གཅིག་རུ་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་ཇེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཇེས་སུ་སྒྲུབ་ཡང་སྤྱོད་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་.....
 རུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་དང་བོའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་ལམ་གྱིས་.....
 བཟུས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནམ་
 སྐུལ་ལམ་ལས་ལངས་པའི་མཐུན་པ་ཡང་ཡིན། རང་རྒྱུད་ལྟན་
 གྱིག་པ་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་ཀྱང་རུ་འབྱུང་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་.....
 བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཇེས་ཐོབ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཇེས་
 ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དོན་གཅིག སྤྱིར་མཉམ་པཞག་ལ་འཇིག་རྟེན་
 པའི་མཉམ་བཞག་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྟགས་དང་།
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཉམ་བཞག་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་.....
 རྟོག་ཉིས་ཡིད་ལ། ཇེས་ཐོབ་ལ་བསམ་གཏན་ལས་ལངས་པའི་
 འདོད་སེམས་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཇེས་ཐོབ། འདས་ལམ་
 མཉམ་བཞག་གི་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་དེའི་དམིགས་ནམ་དང་མཐུན་པར་.....
 བདེན་སྤྱོད་རྒྱ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་མཉམ་བཞག་གིས་བྱིན་.....
 པའི་ཇེས་ཐོབ་གཉིས་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཇེས་ཐོབ་ཡེ་.....
 ཤེས་ནི་མཉམ་བཞག་གིས་བྱིན་པའི་ཇེས་ཐོབ་ཡིན་ལ། མཉམ་
 བཞག་གི་དམིགས་ནམ་སྟགས་བཟེད་པའི་རུས་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་རྒྱ་

७७। ཡན་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡན་པ་དང་། རྒྱུ་ལམ་དུ་
 མཉམ་རྒྱུ་གཉིས་འགལ་ཡང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཉམ་རྒྱུ་
 བོ་གཅིག་དུ་འདོད་དོ། མཉམ་རྒྱུ་གང་ཅུང་མ་ཡིན་པའི་ཐོག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡོད་དེ། ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་ཀུན་རྒྱུ་ལམ་ས་པ་སྒྲིད་དང་། མི་རྒྱལ་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་རྒྱུ་ས་པའི་རྒྱ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 བློ། ཐོག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་མཐོང་པ། ཐོག་ཆེན་
 གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྒྱུ་ས། ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་
 དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། བཞི་བ་སྒྲུ་ཚལ་བཤད་པ་
 བློ། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐོག་ཆེན་
 གྱི་རྒྱུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས། ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་
 གྲོལ་ལམ་རྣམས་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྒྲུ། དེའི་རྒྱུ་སྒྲུ་
 ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་བ་ཡིན་ནོ། །
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བ་སྤྱོད་ཚལ་བློ། ཐོག་
 ཆེན་རྒྱུར་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་སྒྲུ་བ་ལ་མངོན་དུ་རྒྱུ་གས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་སྒྲུ་ལ་གྱི་སྤང་
 བ་ཤེས་སྒྲུ་བ་ཀུན་བཅུགས་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་རྒྱུ་གས་པ་གཉིས་
 ཅུས་མཉམ། དེའི་རྒྱད་ལ་བཟོད་པ་བཟུང་གྱི་རྒྱུ་སྤང་ལམ་པའི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲུ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་སྒྲུ་ལ་གྱི་

སྤང་བྱ་རྒྱུ་གསལ་པར་འགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་ཞིང་། དེའི་ཆེ-
 རྒྱུར་ལམ་པ་དེ་མཐོང་ལམ་པར་འཕོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 རྒྱན་མ་སྒྲོར་རྒྱུར་པ་ལྟ་བུར། །དེའི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་
 སྤང་དང་བྱལ་བའི་སྔོས་པ་རྟགས་མིན་གྱི་འགྲོག་པ་ཐོབ་.....
 ལྟར། སྔོས་པ་རྟགས་འགྲོག་མ་ཐོབ་ལ། དེའི་སྤང་ཅིག
 གཉིས་པ་ལ་ཤེས་པ་བརྒྱད་གྱི་དོ་བོར་རྒྱར་པའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་.....
 གྱུ་ལ་ལམ་སྒྲེས་པ་ན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སྔོས་པ་རྟགས་.....
 འགྲོག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱན་མ་སྒྲོར་རྒྱུར་སྒྲེ་སྒྲ-
 བཅད་པ་ལྟ་བུར། །འཁོལ་བ་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ།
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། རྒྱུ་རྒྱུ་ལ-
 བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐོག་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ལ-
 མངོན་རྟགས་དེ། ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་སྔགས་གསུམ་ཡོད། རང་གི་ལྷ་ལ་དུ་རྒྱར་པའི་
 བདག་མེད་གསུམ་གང་རུང་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་...
 ཡང་ཡིན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་རྒྱར་
 དུ་འབྱུང་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མངོན་རྟགས་དེ། ཐོག་ཆེན་
 གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ-
 ན། ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་སྔགས་གསུམ་
 ཡོད། རང་གི་དོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བ་དེན་འཛིན་ལྡན་སྒྲེས་གྱི་

༡༩༡ ། དེས་གཉེན་ཏུ་ཡུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེས་ལ་མངོན་
 ཉིག་སེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆན་
 ཉིད། དེ་ཉིད། རྒྱུ་ཏུ་སྒྲོར་བཞི། ། འཕྲིང་སྒྲོར་
 གསུམ། ཆེན་པོ་སྒྲོར་བཞི་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། སྤང་བུ་
 སྒྲིམ་སྤང་རྒྱུ་པ་དེ་ལ་ཉོན་མྱིལ་ལྟན་སྒྲིམ་དང་། ཐེས་སྒྲིལ་
 ལྟན་སྒྲིམ་གཉིས་སྒྲོར་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་སྤང་པའི་ཕྱིར།
 རང་གི་དོན་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བུ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ཆེན་པོ་
 ཆེན་པོ་དེས་གཉེན་ཏུ་ཡུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་པར་
 ཆད་མེད་ལམ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་
 རྒྱུ་ཏུ་འཕྲིང་ཕྲིང་མཆན་ཉིད། དེ་ཉིད། སྤང་བུ་སྒྲིམ་
 ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ས་གཉིས་པའི་པར་ཆད་མེད་
 ལམ་གཉིས་ཡོད། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 དོན་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བུ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ལས་གྲོལ་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཆེས་ལ་མངོན་རྒྱུ་ཉིག་སེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ཉིད་དཔུ་ཡོད། གསུམ་པ་
 བོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེས་ལ་
 མངོན་རྒྱུ་ཉིག་སེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་
 རྒྱུ་ཏུ་འཕྲིང་ཕྲིང་མཆན་ཉིད། སྤང་བུ་སྒྲིམ་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་
 རང་གི་དོན་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བུ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་དོན་
 གཉེན་ཏུ་ཡུར་པའི་པར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ན།

མཐོང་ལམ་ནས་སྒྲིམ་ལམ་དུ་འཕྲིས་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་སྤྲོང་ཚུལ་.....
 ཡོད་དེ། ཐོག་ཆེན་རིག་པ་དེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒྲིམ་
 སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། སྒྲིམ་སྤང་ཤེས་
 སྤྲོབ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་ཆེ་ཆུང་སྒྲོར་གཉིས་སུ་སྟེ། དེ་
 པའི་ན་དུ་ཆུང་དུ་འི་ཆུང་དུ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་སྟེ་ནས། སྒྲིམ་
 སྤང་སྒྲོར་པར་གཅིག་པོ་སྒྲིམ་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་པར་གཅིག་.....
 གིས་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་སྒྲིམ་ལམ་པར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་.....
 ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་སྟེ་པའི་ཆེན་པོ་དགུ་གཅིག་ཆར་དུ་སྤྲོང་།
 ས་གཉིས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ས་
 དགུའི་སྒྲིམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་སྟེ་པའི་ཆུང་དུ་དགུ་
 གཅིག་ཆར་དུ་སྤྲོང་། དེ་པའི་ན་དུ་ས་གསུམ་པའི་སྒྲིམ་ལམ་པར་
 ཆད་མེད་ལམ་ནས་ས་དགུ་པའི་སྒྲིམ་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་.....
 པར་གྱིས་རིམ་པ་པའི་ན་དུ་ས་དགུའི་སྒྲིམ་སྤང་ཆེན་པོའི་འབྲིང་.....
 ནས་ཆུང་དུ་འི་འབྲིང་གི་པར་དགུ་པོ་གཅིག་ཆར་དུ་སྤྲོང་། ས་
 པར་པའི་ཐོག་མའི་སྒྲིམ་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ས་དགུའི་.....
 སྒྲིམ་སྤང་ཆུང་དུ་འི་ཆུང་དུ་ལ་གཉིས་སུ་སྟེ་པའི་ཆེན་པོ་དགུ་གཅིག་
 ཆར་དུ་སྤྲོང་། ས་པར་པའི་ཐ་མའི་སྒྲིམ་ལམ་པར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱིས་ས་དགུའི་སྒྲིམ་སྤང་ཆུང་དུ་འི་ཆུང་དུ་ལ་གཉིས་སུ་སྟེ་པའི་

༦༩ ། རྒྱུད་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་གཅིག་ཆར་དུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཙུན་
 རྟོགས་པ་སྟོན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉན་མོང་སྤྲོད་རྒྱ་མེད་
 པལ་ཤེས་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་ཀུན་གཅིག་དུ་བྱེད་ནས་སྤྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་བྱུང་ལེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་
 པོ་དང་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། བྱུང་ལེམས་ཀྱི་
 སྒྲིམ་ལམ་རྗེ་ཆེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་དོན་གཅིག་དུ་ཤེས་
 པར་བྱའོ། ། རྒྱ་བ་ཐོག་ཆེན་གྱི་མི་སྤྲོད་ལམ་ལ། མཚན་
 ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྟེ་རྒྱལ་བ་ཤད་པ་
 དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྤྲོད་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་
 མཐར་ཐུག་གི་མཁུན་པ་དེ། ཐོག་ཆེན་གྱི་མི་སྤྲོད་ལམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རི་ལྟ་བུ་
 མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་དང་། རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་རྣམ་
 མཁུན་གཉིས་ཡིད། ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་
 ཤེས་ལོགས་ལྟ་ཡང་ཡིད། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་།
 ཐོག་ཆེན་གྱི་མི་སྤྲོད་ལམ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་རྣམས་དོན་གཅིག་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལོ། །བཞི་བ་སྟེ་རྒྱལ་བ་ཤད་པ་ནི། རྒྱན་
 མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ལེམས་དབང་དེ་སྒྲིམ་
 ལམ་པ་ཡིན་ལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་དུས་ན་རྣམ་མཁུན་
 སྤྲད་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཐོགས་མེད་ཐུག་མེད་ཡེ་
 ཤེས་ལྟེ་ཆེན་ཉེར་གཅིག་གི་རྣམ་པའི་རིགས་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་

— 89 —

༡༨༡ རྒྱུ་ཆེ་ཆེན་པོས་བྱིན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཆོན་པ་
 དེ། བྱང་ལེགས་འཕགས་པའི་སའི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་
 བྱི་དེ་ལ་དབྱེན། སད་པ་པོར་བརྟུན་པ་ལ། གཉིས་
 པ་རྒྱུ་མཆོན་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་
 པ། ལྷ་པ་ཐུང་དགའ་པ། རྒྱག་པ་མདོན་ཏུ་ཐུར་པ།
 བརྟུན་པ་རིང་ཏུ་སོང་པ། བརྟུན་པ་མི་གཡོ་པ། དཔུ་པ་
 ལེགས་པའི་རྫོགས་པ། བརྟུན་པ་ཆོས་ཀྱི་མྱིན་ནམས་སྤྲུལ་པའི་
 ཕྱིར། བྱང་ལེགས་འཕགས་པའི་ལས་བརྟུར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡོད་དེ། ས་བརྟུན་པོ་དེ་དག་ལྷ་ལྟོགས་རྒྱལ་དང་།
 ཡོན་ཏན་འཛོལ་རྒྱལ་མི་འདུ་བ་དང་། སྤང་བྱ་སེལ་བ་
 དང་། རྒྱུ་པའི་རྒྱས་པ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལས་ཀྱི་མ་ཕྱི་མ་ཁྱད་ཁྱགས་
 པའི་དབང་གིས་བརྟུར་བཞག་པའི་ཕྱིར། བརྟུན་པོ་དེར་གྲངས་
 དེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སྤྱོད་བརྟུར་གྲངས་དེས་པའི་ཕྱིར།
 ས་བརྟུར་དབྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་ལས་བརྟུན་
 རྣམ་བཞག་མི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་ཏུ་
 ཐེག་པ་དམན་པའི་ས་བརྟུན་དཔེར་བཀོད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལས་
 བརྟུན་དབྱེ་བ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐུབ་སོ་སའི་དོན་
 ལ། དེས་ཆོག་དང་། སྤང་བྱ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་
 དང་། ཡོན་ཏན་རྟོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ། དང་པོ་
 ལ། ས་ཕྱི་དེས་ཆོག་དང་། ས་སོ་སའི་དེས་ཆོག་

༡༩། གཤིས་ དང་ བོན། སའི་སྒྲན་དོད་ཆུ་མི་ཞེས་པ་ཡི་གེ
 བསྟན་པའི་རིས་ཚིག་གིས་བསྟན་ན། གཏུལ་བྱ་འབྱུང་པོ་
 དཔག་མེད་སྤྱི་བ་གཤིས་ཀྱི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་
 དང་། ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ཤོང་ནས་ཤོང་ཏུ་འཕྱེལ་བར་བྱེད་
 བས་ན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཤིས་པ་ནི། ས་དང་བོ་ལ་
 རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་དང་
 བོ་ནས་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་འབྲུག་པར་མཐོང་བ་ན་དགའ་བཟུང་པར་ཅན་གྱི་བས་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་གཤིས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཤིས་པ་ནས་འཆལ་པའི་
 ཆུལ་ཁྱིམ་ས་དང་། རྟེན་དུ་མཐོང་ཡིན་བྱེད་ཀྱི་ཆུལ་པའི་རྒྱ་མ་
 དང་བྱལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་
 གསུམ་པ་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ས་གསུམ་པ་ནས་ལུས་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བར་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ལྟ་
 གི་ཆོས་འཆོལ་བ་ལ་འབད་ཅིང་གཏུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱང་བས་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
 ཕྱིར། ས་བཞི་བ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ས་བཞི་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་
 བསྟན་པའི་སྒྲོན་མ་རང་གི་རོས་སྒྲལ་གྱི་སྤྱི་བ་གཤིས་སྟོག་པར་བྱེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་མེ་ལྟར་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་

པའི་ཕྱིར། ས་ལུ་བ་ལ་སྤྱད་དཀའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ལེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་
 བྱེད་པའི་ཆེག་རུ་ལ་བྱའི་ལོག་རྒྱལ་ལ་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དེ་ལ་སྒྲི་
 ལྡན་བྱང་རྒྱལ་ལེམས་དཔལ་ས་བཞི་བ་མན་ཆད་གྱིས་སྒྲོང་དཀའ་
 བ་ཡིན་ལ། ལུ་བ་འདིར་སྒྲོང་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་རྒྱལ་བ་ལ་མངོན་རུ་ལྟར་པའི་ས་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་རུ་
 བསྐྱམ་པས་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་བ་མངོན་རུ་ལྟར། ཉེན་འབྲེལ་
 ལྷགས་ལྡོག་རུ་བསྐྱམ་པས་སྤྱང་འདས་ལ་མངོན་རུ་རྒྱགས་པའམ་
 མངོན་རུ་ལྟར་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་
 བརྒྱན་ལ་འིང་རུ་ཁོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ལམ་ལྷན་འིང་རུ་བསྐྱམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་བཅས་རྩོམ་
 བཅས་ཀྱི་ལམ་མཐར་བྱལ་པ་དང་། བཟོད་བ་གཅིག་པའི་ལམ་
 གཉིས་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་
 བརྒྱད་པ་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་
 བརྒྱད་པར་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཚན་
 མེད་རྩོམ་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་བ་ལ་ལོགས་པའི་སྒྲི་
 རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་མོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པའི་སྒྲི་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་བརྗོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་

- 93 -

བསྐྱུས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱའི་ནང་……
 ནལ་ཁོང་ཁོ་དོར་ནས་གཞུགས་ཀྱི་སལ་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐུམ་ཚུ་ཅ་……
 ཏུག། གཞུགས་མེད་ཀྱི་སལ་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐུམ་ཚུ་ཅ་ཏུག་མེདོན་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱུན་བཏགས་བརྒྱ་དང་
 བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སལ་བསྐྱུས་ཀྱི་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱུན་
 བཏགས་མོ་ཏུག། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་སལ་
 བསྐྱུས་ཀྱི་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱུན་བཏགས་མོ་ཏུག་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ཐུབ་མེ། འདོད་པའི་སལ་བསྐྱུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཏུ་ལྷུང་
 པའི་ཤེས་སྤྱིབ་འཇུག་པ་གཞུང་རྟོགས་དག། རྟོག་པ་གཞུང་
 རྟོག་དག། རྟོགས་འཛིན་རྟོག་པ་དག། བཏགས་འཛིན་རྟོག་
 པ་དག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གཉིས་ལ་རིགས་
 འཕྱོ། ཉོན་སྤྱིབ་ལྷན་སྤྱིས་བརྒྱ་ཏུག་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་
 སལ་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ད་རྒྱལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པ། འཛིན་ལྷ། མཐར་འཛིན་ཏེ་ཏུག་དང་།
 ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སལ་བསྐྱུས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་བརྟོན་ནས།
 གཞན་ལྷ་ལྷ་མེ་བརྒྱ་ཏུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྤྱིབ་ལྷན་སྤྱིས་
 བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སལ་བསྐྱུས་ཀྱི་ཤེས་
 སྤྱིབ་ལྷན་སྤྱིས་སྐུམ་ཚུ་ཅ་ཏུག་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ཡོན་ཏན་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་ལ། བར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་
 པར། ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར། རྣམ་སྤྱིན་

ཨོཾ གྲི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཚུ་ལྷི་བྱུང་པར། བསྐྱབ་གསུམ་འབྲས་བུ་
 དང་བཅས་པ་ལྷག་ཚུ་ལྷི་བྱུང་པར། རྩེས་ཐོབ་ཏུ་རེས་ཤེས་
 འདྲོན་ཚུ་ལྷི་བྱུང་པར། ཡངས་སྤྱོད་གྲི་བྱུང་པར། ས་ཐོབ་
 པའི་རྟགས་ལྷི་བྱུང་པར་དང་བཅུ་ན། དང་པོ་ན། ས་དང་
 བོར་སྤྱོན་པའི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པོར་ཐོབ་པ་ནས་མཐུང་ཞི་བཅུ་པར་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པོར་ཕྱིན་ལྷག་པོར་ཐོབ་པའི་པོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཨོཾ
 གཉིས་པ་ན། ས་དང་པོར་རྩེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྲིད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
 སངས་རྒྱལ་བ་ཐུ་འི་ཞལ་མཐོང་པ། དེ་དག་གིས་ཕྱིན་ཀྱིས་
 བརྒྱུལ་སེམས་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་
 ཅུས། དེས་ཞིང་བརྒྱ་ལྷང་པོར་བྱེད་ཅུས། འཛིག་རྟོན་ཀྱི་
 ཁམས་མི་འདྲ་བའི་བརྒྱ་གཡེ་པར་བྱེད་ཅུས། བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་
 གནས་ཅུས། བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་རྩོན་དྲེད་ཕྱི་མའི་མཐོང་ལ་ཡོང་
 དག་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་ཅུས། ཤིང་དེ་འཛིན་མི་
 འདྲ་བ་བརྒྱ་ལ་སྟོམས་པོར་འཇུག་ཅུས། ཚིག་ཀྱི་སྟོམས་འདྲ་བ་
 བརྒྱ་འབྱེད་ཅུས། ཁམས་ཅིན་བརྒྱ་སྟོན་པོར་བྱེད་ཅུས།
 རང་གི་ཕྱུང་བརྒྱར་སྒྱུ་ལ་ཅུས། རང་གི་ཕྱུང་འཛིན་འཁོར་ཏུ་
 བྱེད་མེས་པོ་འབྲག་པོ་བརྒྱ་བརྒྱས་བསྐྱར་བ་བྱེད་ཅུས་པ་ནས་
 བཟུང་ཞི། ས་གཉིས་པོར་དེ་འདྲ་པའི་ཡོན་ཏན་རྟོན་པོ་ལྷག་པོ་
 ཚན་བཅུ་གཉིས། ས་གསུམ་པོར་འབྲམ་སྟག་བཅུ་གཉིས།
 ས་བཞི་པོར་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟག་བཅུ་གཉིས། ས་ལྔ་པོར་བྱེ་བ་རྟོན་

གྲག་བཅུ་གཉིས། ས་རྒྱག་པར་བྱེ་བ་འབྲམ་གྲག་བཅུ་
 གཉིས། ས་བརྒྱན་པར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲམ་གྲག་བཅུ་
 གཉིས། ས་བརྒྱད་པར་སྟོང་གསུམ་གྱི་རྩལ་སྒར་བ་གྱི་གྲངས་
 རྒྱུ་མཉམ་པའི་མེ་ཆན་བཅུ་གཉིས། ས་དུམ་པར་སྟོང་གསུམ་
 འབྲམ་གྲག་བཅུ་འི་རྩལ་སྒར་བ་གྱི་གྲངས་རྒྱུ་མཉམ་པའི་ཡོན་.....
 ཉན་མེ་ཆན་བཅུ་གཉིས། ས་བཅུ་པར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་
 བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་རྩལ་སྒར་བ་གྱི་གྲངས་
 རྒྱུ་མཉམ་པའི་ཡོན་ཉན་མེ་ཆན་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། ས་དང་ཐོ་བས་འཛམ་བུ་སྤྱིར་ལ་དབང་བརྒྱུར་
 པའི་རྩལ་ཐོར་སྐྱེ་བ་ལེན། ས་གཉིས་པ་བས་སྤྱིར་པ་ནི། ས་
 གསུམ་པ་བས་སུམ་རུ་ཅ་གསུམ། ས་བཞི་པ་བས་འཐབ་
 བུལ། ས་ལྔ་པ་བས་དགའ་ལྔན། ས་རྒྱག་པ་བས་འཕྲུལ་
 དགའ། ས་བརྒྱན་པ་བས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད། ས་
 བརྒྱད་པ་བས་སྟོང་གྱི་ཕུད་གྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ། ས་
 དུམ་པ་བས་སྟོང་གཉིས་པའི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ། ས་
 བཅུ་པ་བས་འོག་མིན་གྱི་ལྗོངས་ཕུད་དབང་རྒྱག་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བ་ལེན་.....
 པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་ཤས་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཁྲབ་
 མཐའ་བརྒྱུད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །པཞི་པ་ནི། ས་དང་ཐོར་
 ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ས་བསྐབ་པ་གསུམ་ལ་.....
 སྟོད་པའི་ཡོན་ཉན་ཐོབ། གཉིས་པར་རྩལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐབ་པ་

- 957 -

བརྟན་པར་ཚོས་ཉིད་ལ་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་མཐི་
 འབྱུང་བས་ཐད་དུ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། ས་བརྟན་པར
 ཚོས་ཉིད་དེ་ཀྱུན་བྱང་གི་འགྲིམ་འཁེལ་མེད་པའི་དོན་དང་།
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཞིང་དག་པ་གཉིས་ལ་དབང་པའི་དོན་གྱི་
 གནས་སུ་རྟོགས། ས་དབྱ་པར་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པའི་ཚོ་བ་
 བས་ཚོས་ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་པའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་
 རྟོགས། ས་བརྟན་པར་སངས་རྒྱས་དང་འཕྲིན་ལས་མཉམ་པས་
 ཚོས་ཉིད་དེ་ལས་ལ་དབང་པའི་གནས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 དུག་པ་ནི། ས་དང་སོ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བརྟུ། གཉིས་པ་ལ་
 བརྟུ། གསུམ་པ་ལ་ལྷ། བཞི་བ་དང་ལྷ་བ་ལ་བརྟུ་
 བརྟུ། དུག་པ་ལ་བརྟུ་གཉིས། བརྟན་པ་ལ་ཉི་ཤ།
 བརྟུ་པ་ལ་བརྟུ། དཀྱུ་པ་ལ་བརྟུ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ས་བརྟུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་དངོས་
 གུམ་བཟླ་བྱང་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་པ་མིན་ཏེ། ས་བརྟུ་པ་ཚོ་བ་
 པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་འཁེལ་པའི་སྒྲོན་ས་
 ས་གོང་མར་བཞོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་ནི། ས་བརྟུ་
 ཚོ་བ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་ལས་གྱི་རྟགས་མི་འདྲ་བ་རེ་འབྱུང་
 པའི་ཕྱིར། རྟོད་ཚོ་བ་བནས་གཉིད་སོགས་སྤྱི་བ་པ་ལྷ་མེད་པར་
 བཤད་པས་ས་བརྟུ་ཚོ་བ་པ་ལ་རི་ལྟར་མི་ལྟས་འོང་སྐྱམས་ན།
 བོད་ལྷ་མཁའ་ཅིག་ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་ཉམས་སྒྲུང་མི་ལས་བཞིན་

༡༩། བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་
 གཉིད་མཆན་ཉིད་པ་ནི་འཕྲུལ་གྱི་འཕྲུལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པས་དག་ས་པ་ལ་མེད་ཅེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ལ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཉིད་མེད་ཀྱང་དག་པའི་གཉིད་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རྟེན་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་མེས་ལས། གཉིད་ལ་གཉིས་
 ལས་འབྱུང་པ་རང་དབང་མེད་པར་རྒྱུད་བྱེད་ཉེ་ཉོན་གྱི་གཉིད་
 མེད་ཀྱང་ཆེད་དུ་བྱིན་གྱིས་པར་ཐས་པས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་
 དག་པར་བཤད་པའི་གཉིད་ནི་ས་དེ་དག་ན་ཡོད་པས་སྒྲུབ་མེད་
 དོ། ཞེས་དང་། གསེར་འཕྲིང་ལས། གཉིད་ལ་ལྷུང་ལ་
 འབྱུག་པའི་ཤེས་པ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 དང་། ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དག་པར་བཤད་པའི་གཉིད་
 གཉིས་ཡོད་པས་སྒྲུབ་མེད་ཀྱང་བྱིན་ཡོད་པས་སྒྲུབ་མེད་དེ་ཞེས་
 བཤད་དོན་མཐུན་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སའོག་
 མ་ནས་གོང་མར་འཕོ་བའི་རྒྱལ་ཡང་ཡོད་དེ། སའོག་མ་འོག་
 མ་ནས་གོང་མ་གོང་མར་འཕོ་བའི་ཆོ་མཉམ་བཞག་ནས་མཉམ་
 བཞག་ཏུ་འཕོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྫོང་ལམ་
 ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་སྐད་དེ་རྟེན་འཕྲོད་པ་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་དང་པོར།
 མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་དང་པོར།
 འཕོ་བའི་བར་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ། ཐར་ལམ་གསུམ་
 གྱི་ཐེམ་སྐས་ལ་བརྟེན་ནས། ཁྱེད་རྒྱུ་སྐད་གསུམ་གྱི་ཁང་བཟང་

བཞུང་པའི་ཚུལ། ཁར་བཞོ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་དཔྱད་ཞིབ་མ་
 ཡིས། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གཞུང་བཞིན་གསལ་བར་བཀོད། ཁ
 དགེ་བས་མཁའ་མཉམ་ལུས་ཅན་མ་ལུས་པ། གྲེག་མཆོག་གོ་
 གྱོན་ཤིས་རབ་མཆོན་ཐོགས་ནས། བདུད་བཞིའི་དག་ཐེམ་
 ལུས་ཀྱན་བཅོམ་ཏེ། སྤྱུ་གསུམ་ནོར་ལུའི་ཁྲི་ལ་འཁོད་ཀྱང་
 ཅིག ཅིས་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཤག་གྲེག་གསུམ་མཛེས་རྒྱན་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི། ཨ་ལག་ཤུ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སྐྱེད་ལུའི་འདྲེན་
 མཆོག་དམ་པར་བྱུང་བ་ཀྱན་གྱི་ལ་ནོ་མོན་རྣམ་རིན་པོ་ཆེས།
 བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་རྒྱས། དུའ་གྱི་མཐུལ་དང་བཅས་བསྐྱལ་
 རོར། བཅུན་པ་དགོན་མཆོག་འདིགས་མེད་དབང་པོས་སྤྱུང་
 བའོ། །

མུ་ཏི། ས་ལམ་རི་ལྷུང་བཞོད་ཚུལ་མ་ཞིབ་རྣམས། མ་ནོར་མ་
 འདྲིས་བཀྲ་བ་དབང་གཞུའི་གར། རྒྱུང་ཕྱིད་ཀྱན་གསལ་རོལ་ལྷ་རྒྱུང་བ་ལས། ར་
 མཆོར་གཟིགས་མོར་འཆར་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། རྒྱུང་ལྷན་ལྷན་མི་ཤིས་པའི་
 དཔལ་འཕྱར་ལ། རྒྱུང་གནས་དཔྱད་ལྷན་འདྲི་དཔྱད་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིར། རུང་
 རྩ་བཅུན་པའི་དགེ་བས་ལུས་ཅན་རྣམས། རལ་མཐོག་གསལ་བཅུང་རྩ་མཐར་ཕྱིན་
 མོག ཅིས་པ་འདི་ནི་ལྷ་རྒྱུང་དབང་འབྱམས་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཆོན་རྒྱ་མོན་རྒྱུང་
 བ་དང་། མཁར་རྩོན་མི་རེ་གེ་བྱ་བྲམ་ནས་བྱང་དུའ་སྤྱུང་དོའི་ཞལ་འདེབས་
 གནང་ནས་བཤད་རྒྱུ་བ་ལྷན་པའི་འབྱུང་གནས་རྒྱ་འབྱམས་རྒྱ་མཐོང་རྒྱ་དབང་རྒྱ་
 བཅུངས་པའོ། །

མཆོག་མང་དགོན་གྱི་བརྟན་སྤེལ་འགྲོ་བཞུག་ཆོག་སྐུ་ལ་གསུང་རབ་
 དངོས་འབྱུང་ཁང་ནས་གསུང་བས་སྤེལ།
 རྒྱལ་བརྟན་སྤོབ་གསོ་ཐེབས་ཅུ་ཆོག་སྐུ་ལ་གསུང་བཞུག་གི་ཕྱི་ལོ།
 རབ་བྱུང་ལྔ་པ་ཁང་གིས་དབར་ཏུ་བཏབ།

显密佛学丛书 (一)

倡印者：四川阿坝县各莫寺经弘法利生会

施资者：佛陀教育基金会

赠送处：各莫寺经弘法利生会

地 址：四川阿坝县各莫寺

印 刷：四川阿坝州印刷厂印刷

